

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 8 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewierocroczni zaś i miesięcznie za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonów: we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Lwowski e. k. wyższy Sąd krajowy zamianował bezpłatnymi auskultantami kandydata notaryalnego Franciszka Limbacha, conceptowego praktykanta e. k. powiatowej Dyrekcyi skarbu w Stanisławowie Adolfa Sommera, tudzież praktykantów sądowych Jana Giełę, Jędrzeja Loreka, Emiliana Hołubowskiego, Włodzimierza Lewickiego, Stanisława Miłaszewskiego, Antoniego Kauczyńskiego, Aleksandra Józefa Zakrzewskiego, Wacława Markowskiego, Adama Lewickiego, Karola Kopietza, Oresta Salomona i Jana Baumanna.

Dnia 18 stycznia b. r. wydany i rozesłany został w e. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu zeszyt II dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 8. Rozporządzenie ministerstwa o zmianie szematu dla wymiaru dodatków aktywnych.

Nr. 9. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości o przydzieleniu gminy Swidnik do okręgu sądu powiatowego w Turce.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 19 stycznia.

Przykrą dla Rossyi kampanię rozpoczęła prasa angielska, której zresztą wtórują także najpoważniejsze nawet organa na kontynencie. Chodzi tu o szesioroczne hece przeciw żydom wyprawione, które z osobna zacierają się może powoli w pamięci, ale teraz zestawione razem w jeden obraz sprawiają niemiłą sensacyę i takie wrażenie, jakby chodziło o rzecz całkiem

nową. Sama liczba ludzi, którzy życiem przypłacili te hece, i ofiar innego rodzaju, jak np. kobiet brutalnie znieważonych, przypomina w tem zestawieniu obrazy bułgarskie z r. 1876, a cyfra strat poniesionych przez żydów na majątku w tem dziele zniszczenia nawet przewyższa nadużycia bułgarskie.

Takie porównanie z Bułgaryą znajduje się nietylko w organach konserwatywnych, które tak chętnie korzystają z każdej sposobności, przy której przypiąć mogą łatkę polityce Gladstonowskiej, a zwłaszcza jego bułgarofilizacji z r. 1876. Także i dzienniki liberalne, które w roku 1876 nie miały dość słów potępienia dla Turcyi za wybryki baszibozuków a słów uwielbienia dla Rossyi spełniającej dzieło humanitaryzmu w Bułgaryi, mówią teraz bez ogródek, że Rosya sama skompromitowała tę misyę humanitarną, którą wypisała na sztandarze swoim w r. 1877. Co więcej liberalne organa angielskie idą poniekąd dalej niż konserwatywne, bo stawiają pytanie: czy nadużycia przeciw żydom popełniane były w Rosyji bez wiedzy lub rzeczywiście za wiedzą organów powołanych do utrzymania porządku i czuwania nad bezpieczeństwem obywateli państwa. Na pytanie w ten sposób postawione odpowiedź prasy wypadła oczywiście tylko niekorzystnie dla Rossyi. Jeżeli działa się to bez wiedzy organów państwowych, tak sama sobie odpowiada prasa angielska, to Rosya wstydzić się powinna, bo nie odpowiada wymaganiom dobrze zorganizowanego państwa, jeżeli zaś organa bezpieczeństwa publicznego rzeczywiście patrzyły przez palce na wybryki, to Rosya ciężko zgrzeszyła przeciw kardynalnemu obowiązkowi cywilizowanego państwa i nie może na uspra-

wiedliwienie swoje nawet tego przytoczyć, czem Turcyja w r. 1876 się zaslaniała, t. j. stanu wojennego, dla którego z Azji ściągnąć musiała hordy wojsk nieregularnych.

Są to zaurzuty bardzo ciężkie, ale prasa rossyjska może odpowiedzieć na nie równie przykrym szeregiem oskarżeń i pytań na tle stosunków irlandzkich. Irlandczycy nie są wystawieni na takie prześladowanie jak żydzi rossyjscy, ale jeżeli nie są biedniejsi od nich, to pewnie równie biedni. Irlandczyków los jest niezawodnie oplakany pod każdym względem a rząd angielski zasługuje także na współczucie, bo jeden cios po drugim pada na jego powagę, a nowym ciosom zapobiedz nie można. To, co się obecnie w Irlandyi dzieje, stanowi również obraz anarchii posuniętej do systematycznego negowania wszelkiej powagi rządu i władzy. Pod tym względem Anglia znajduje się w takim położeniu, że przez wzgląd na siebie nie powinna ani się litować nad Rosyją ani gorzyszyć się jej stosunkami anarchicznymi.

Tak tedy przyjaźń anglo-rossyjska oziębia się coraz więcej, bo w Anglii głosy wielkich dzienników mogą być uważane nietylko za istotny wyraz panującej opinii publicznej, lecz także za wskazówkę, jakie zapatrywania przyjmować się zaczynają w kołach u steru stojących. Europa obojętnie patrzy na tę zmianę. W r. 1879 przyjaźń anglijsko-rossyjska była dla niej niewygodną, nawet niebezpieczną ze względu na stosunki wschodnie, dziś jednak na szczęście od złego humoru Gladstona nie zawisł już przebieg żadnej sprawy na Wschodzie, a porozumienie ścisłe między Austrią i Niemcami wprowadziło tyle groźną i palną przedtem kwestyę na tory bezpie-

Sprawy krajowe.

(Wielka posiadłość ziemska w Galicyi).

I.

(S) Wkrótce wyjdzie nowa ciekawa praca krajowego biura statystycznego (p. Kazimierza Hempła) objaśniająca stosunki większej posiadłości ziemskiej w Galicyi na podstawie materiałów zebranych w drodze ankiet przeprowadzonej przez Wydział krajowy z polecenia sejmowego w latach 1877 do 1878. Będzie to *pendent* do poprzednio ogłoszonej pracy (dr. Józefa Kleczyńskiego) o stosunkach włościańskich, z której w czasie sesyi sejmowej podaliśmy obszerniejsze sprawozdanie. W przekonaniu, że zestawienie tego rodzaju, ze wszechmiar pouczające, zasługują na jak największe rozpowszechnienie, wyprzedzamy nową publikacyę krajowego biura statystycznego treściwem sprawozdaniem, które daje tylko zarys rzeczy a tem samem zachęcić tylko powinno do jej bliższego poznania, skoro za pośrednictwem księgarń stanie się dostępną dla ogółu.

Jak poprzednia praca o stosunkach mniejszej posiadłości ziemskiej, tak i obecna ujęta została w formę odpowiedzi na pytania, które w swoim czasie po całym kraju rozesełane zostały i w skutek których nadeszła do biura statystycznego materiały, przedmiot wyczerpujący. Pierwsze pytania obejmują rozległość majątków, arondacyę, ceny ziemi, sposób zarządu i dzierżawy. Pomijając szczegółowe odpowiedzi z powiatów, dajemy tu tylko obraz ogólny tak, jak go krajowe biuro statystyczne podało.

Zmiany w rozmiarach większej własności są stosownie do przytoczonych pytań dwójakie, najpierw zmiany polegające na skupieniu większych posiadłości w mniejszej liczbie rąk przez skupywanie dóbr, które miały dotąd odrębnych właścicieli i odwrotnie zmiany pociągające za sobą zwiększenie się liczby odrębnych własności ziemskich tej samej kategorii, t. j. większych posiadłości, następnie zaś zmiany, w skutek których mniejsze własności gruntowe, gospodarstwa włościańskie lub części tychże przechodzą na własność sąsiednich właścicieli dóbr większych, lub w skutek których większe własności ziemskie rozpadają się na gospodarstwa mniejsze.

1) POCIECHA ARTYSTÓW

OBRAZEK Z NATURY

Przyjechałszy pierwszy raz do Warszawy, nie miałem żywej duszy znajomej. Los chciał jednak, że ledwie parę kroków zrobiłem na ulicy wyszedłszy z hotelu, gdy zaraz spotykam kogo? — dawnego kolegę ze szkół i przyjaciela, Dyonizego Klapę. Ani bym go poznał, gdyby mi sam nie zaczęła. Z niezgrabnego kiedyś i z postawy do wiejskiego drogokazu podobnego wyrostka zrobił się teraz prawdziwie okazały mężczyzna. Stał poważnie z głową zadartą do góry, na której błyszczał świeżuteńki cylindrowy kapelusz. Długi surdut tabaczkowego koloru sięga mu do kolan, a na szyi ma białą grubo nawiązaną chustkę na wzór i podobieństwo dygnitarzy biurowych z przed trzydziestego roku, których portrety spotyka się dość często w domach obywatelskich.

— Cóż ty tu robisz? — pyta mnie, gdyśmy już obficie obsypali się koleżeńskimi całusami.

— Dotąd nie. Przyjechałem przed godziną do Warszawy i jestem. A ty co?

— Ja — mówię z pewną dumą — urzęduję w rządzie gubernialnym.

— No, i masz co?

— Jestem egzekutorem kancelaryi — odpowiada, znowu się prostując.

— Cóż to za urząd? Czy swoją pracę dopełniasz egzekucyi na delikwentach kancelaryjnych, gdy któryś coś przeskrobie, jak to u nas świętej pamięci Rapacki w gimnazjum?...

— Ciebie to zawsze się figle trzymają — mówi nieco urażony, oglądając się, czy nas kto nie słyszy. — Ja uważasz jestem rzędca całej kancelaryi: rozdaje ekspedycyę do przepisywania na czysto, odbieram, kolacyonuję i mam pod sobą wszystkie materiały piśmienne, papier, pióra, lak, szpagaty, świece i tyle innych rzeczy...

— To jest, niby siedzisz na nich?

— Eh, dajże pokój żartom. Moja czynność nie jest tak małoważną, jak ci się zdaje, a odpowiedzialność, niech Bóg broń! Co to jest, proszę cię, pamiętać o wszystkich piętach, o dywanikach, lichtarzach, kalendrach, karafkach!... Co to jest pilnować wciąż, żeby w czystopisach nie było żadnej pomyłki, bo niech przypadkiem pójdzie taki papier dalej — w całym biurze robi się rewolucya. Dyrektor leci, rada leci, sam naczelnik, daję ci słowo, często leci i wszyscy bezszatają... Dlatego muszę ci być strykiem, a nie raz to głowa mi pęka z umysłowego natężenia...

Kiedy to mówi Dyzio, trotuarem mija nas niemłody już i wielce napuszony jegomość, jota w jota ubrany jak mój kolega, ale tak, że niewiadomo, który którego jest wierzynym odpisem. Dyonizy, spostrzegłszy swoją kopię, puszcza moje ramię z zastraszoną miną, kapelusz z głowy mach — i staje frontem jak szeregowiec.

— To nasz dyrektor kancelaryi — szepcze mi po przejściu owego jegomości, który mu lekko skinął głową. — Daruj, ale muszę cię pożegnać, ja powinienem być przed nim w biurze...

— Dobrze, idź, tylko powiedz przynajmniej, gdzie mieszkasz?

— Stare Miasto, numer 14ty, czwarte piętro — recytuje, idąc przedemną cały zajęty kierunkiem kroków szanownego zwierz-

chnika. — Ha! wstępuje do cukierni na czekoladę... Zkąd mu się wzięło wychodzić tak rano z domu... Poczekajmy, zobaczymy, co on też będzie robił...

— A kiedyż cię można zastać w domu?

— Nie siada... do dziewiętej z rana, a popołudniu o czwartej... Co on myśli, tylko wódki się napić, czy co — mówi, obserwując przez okno cukierni dyrektora... — Proszę cię, nie patrz tak, zobacz... Chwała Bogu siada...

— Widzę mój Dyziu, że ty się dyabło boisz tej wysuszonej mumii...

— Cicho, jak mię kochasz cicho! Jakże można tak głośno... To bardzo zdolny, choć formalista, a surowy...

— Czy sam mieszkasz?

— Nie. Z Kaczurzyńskim.

— To również kolega biurowy?

— Jakto, nie wiesz, kto jest Kaczurzyński?

— Naturalnie, że nie wiem.

— Zkądże ty przyjeżdżasz człowieku, z Chin czy z Senegalu? A toż to sławny dziś artysta malarz! Jemu dość spojrzeć na ciebie, aby cię zaraz schwycił... Wszędzie bywa; u naszego dyrektora, u radców, a w przeszłym tygodniu sam gubernator, daję ci słowo honoru, oglądał jego portrety na wystawie i chwalił.

— Dalibóg, pierwszy raz słyszę o takiej znakomitości.

— No, przyjdź tylko do mnie, a zobaczysz... Zaczęł malować mój portret, mieszkanie mam zadarmo u niego... Ale ja cię muszę pożegnać, bo oto nasze biuro... tylko nie zapomnij numer czternasty, godzina czwarta... — kończy, wskazując na schody i ztamtąd w pospiechu podając mi kołce palców na pożegnanie.

Przyznaję, że byłem zdumiony tem

wszystkiem, przypomniawszy sobie tego niefortunego Klapę z gimnazjum, który, jak to mówią, tylko piecem przechodził z klasy do klasy. Wprawdzie poczciwie to było i usłużne chłopezyko, ale każdy nim orał, kto tylko chciał, a on znosił to wszystko z ewangeliczną pokorą, aby tylko pozwolić mu odpisać zadanie jakie, a głównie żeby mu podpowiadać, kiedy będzie „wyrwany“ do lekcyi. Ile miał różnych przezwisk tak z tytułu owego nazwiska Kłapy, jakoteż niepozornej powierzchności — trudno mi już spamiętać. Wiem, że był tam i Ezop i Quasimodo i nosorożec, ale już powszechnie wołano na niego: pańi Kłapa. Najwięcej jednak dokucał mu profesor matematyki, niejaki Szauman, stary pedant i nadziarz, jakich dziś już nie ma. Gdy wezwany do tablicy Dyzio nie był w stanie najprostszego rozwiązać zadania, stary długi czas naprowadzał go jak mógł, kładąc niby łopatą do głowy, ale gdy i te usiłowania na nie się nie zdały, przeprowadzony do ostateczności Szauman, chwycił go nagle z tyłu za oba ramiona i obracając go całej klasy, powtarzał kilkakrotnie ironią:

— Oto jest czysta Kłapa... przypatrzcie się, czysta Kłapa!...

A teraz ja tu słyszę, że on jest jakimś dygnitarzem, przyjaźni się ze znakomitymi artystami, więc nie zwlekając dłużej, tego samego dnia jeszcze idę na Stare Miasto. Pokój, w którym Dyzio mieszka, znajduje się już prawie na poddaszu i to w podwórzu jednej z odwiecznych kamienic. Aby się dostać do niego, trzeba przedsiębrać wyprawę taką naprzykład, jak do Morskiego Oka, z kosturem, drabiną, sznurami i latarnią. Wszystko tu miałeś: i labirynty ciemnych wązów i wertepy po przegniłych schodach i trzeszczące pod nogami galerje, a wreszcie z trzeciego piętra na czwarte pionowo stoją-

Według nadesłanych z powiatów odpowiedzi zmiany pierwszego rodzaju, t. j. w obrębie większej własności, jakie zaszły w ostatnich latach dziesięciu a nawet i dwudziestu, nie są w ogólności znaczne. Nie można powiedzieć, żeby objawiała się wyraźniejsza tendencja ku zwiększeniu liczby większych własności przy równoczesnym zmniejszeniu ich rozmiarów przez działy spadkowe, rozprzedaże kluczów i większych kompleksów, odprzedaże pojedynczych folwarków, ani też przeciwnie tendencja do skupienia większej własności w ręku mniejszej niż przedtem liczby właścicieli. Zdaje się zatem, że obie przeciwnie tendencje równoważą się dotąd mniej więcej w ostatecznym rezultacie. W szczególności zaś rozdrobnienie majątków większych, tworzących jedno całość hipoteczną, na odrębne części, któreby stanowiły osobne ciała hipoteczne, nabrała na trudności z powodu obciążenia hipotek wierzytelnościami i dlatego rzadko się zdarza. Gdyby nie ta przeszkoda, większe własności stanowiące jednolite ciała hipoteczne, zatem przeważnie jednolite, uległyby były w dość znacznej części podziałom na odrębne mniejsze folwarki, gdyż, jak donoszą z wielu powiatów, nie brak chęci potemu ze strony właścicieli, zwłaszcza, że niepomysłny stan majątkowy skłaniałby wielu do odprzedaży pewnej części mienia, aby utrzymać się przy reszcie.

W sprawie zmian drugiego rodzaju, zwiększających większą własność na niekorzyść mniejszej lub odwrotnie, odpowiedzi nadesłane z powiatów stwierdzają niejednokrotnie przykupno parcel pojedynczych mniejszej własności przez własność większą w celu zaokrąglenia. W latach niepomysłnych dla ludności włościańskiej wypadki tego rodzaju są częstsze, a dodać tu wypada, że w ogóle byłyby powszechniejsze, gdyby zakupione przez większych właścicieli grunta włościańskie nie tylko pod względem gospodarczym, lecz także pod względem administracyjnym i hipotecznym wcielane być mogły do większej własności, na co jednak obecne ustawodawstwo nie pozwala. Daleko częściej trafiają się odprzedaże pojedynczych parcel większej własności, które dochodzą niekiedy do zupełnej parcelacji większych majątków. Tendencja do tworzenia małych posiadłości gruntowych w drodze odprzedaży części gruntów dworskich jest w wielu okolicach wcale wyraźną a popiera ją właśnie to, co przeszkadza zakupu na większą skalę parcel włościańskich przez większą własność, to jest, że zakupione części gruntów dworskich pozostają wyłączone ze związku gminnego i nie mają udziału w ciężarach gminnych, a najczęściej także i w prestacjach publicznych ciążących na obszarach dworskich.

Niemal z wszystkich powiatów dochodzą skargi, że grunta większej własności są bardzo rozrzucone, co utrudnia a nieraz i wprost niemożliwym czyni wprowadzenie racjonalnego gospodarstwa, przyczem wyrażane bywają żądania, aby przymusowa komasacja w drodze ustawodawczej jak najrychlej przeprowadzoną została. Tylko w jedenastu powiatach skupienie i zaokrąglenie gruntów dworskich ma być po większej części dobrem

albo przynajmniej znośnym, a mianowicie w powiatach krakowskim, dąbrowskim, mieleckim, kolbuszowskim, tarnobrzesckim, brzozowskim, dobromilskim, brodzkim, husiatyńskim, borszczowskim i śniatyńskim. Jednakże i tam trafiają się jaskrawe wyjątki, między innymi z powiatu tarnobrzesckiego wymienią jeden folwark Sokolniki, którego grunta rozrzucone są w przeszło 300 parcelach.

Na wschodnim krańcu Galicji, w powiatach husiatyńskim i borszczowskim, komasacja gruntów przeprowadzoną została pod rządami rossyjskim w czasie okupacji tej części kraju w latach 1810—1815. Z powiatu śniatyńskiego piszą, że w czasach niedostatku i posuchy między r. 1866 a 1870 właściciele postarali się o dobre zaokrąglenie swych posiadłości przez zakupno gruntów włościańskich.

Natomiast w innych powiatach opłakane nieraz pod tym względem panują stosunki. Żywo przedstawioną jest potrzeba komasacji w sprawozdaniu z powiatu gorlickiego: „Kilka zaledwo zaliczyć można tak szczęśliwych posiadłości, w których grunta dworskie są zaokrąglone. Im dalej w góry, tem większe rozdrobnienie i prawdziwa maza gruntów dworskich i włościańskich ze sobą zmieszanych. Po lasach zaś mnóstwo bywa tak zwanych polan włościańskich; są to w samym środku dużych kompleksów dworskich kawałeczki gruntu po kilkaset i kilkadziesiąt sążni kwadratowych przestrzeni. Skupienie takich kawałków, które na pozór dla ich właścicieli są bez wartości, jest nader trudnym; kawałki te bowiem dają właścicielom swoim sposobność do korzystania z lasu dworskiego i do stopniowego rozszerzania sobie posiadłości przez worywanie się coraz dalsze w grunt cudzy. W ogóle komasacja gruntów, u nas niestety nie potrzeba, chyba tylko przymusowo przeprowadzićby się dała“.

To co piszą z powiatu jasielskiego, podobnie na uwagę zasługuje; świadczy bowiem jak jednomyślnie są pod tym względem życzenia gospodarzy: „Folwarki o dobrze zaokrąglonych i skupionych gruntach należą do rzadkich wypadków, w ogóle zaś są grunta dworskie porozrzucone i najfatalniej malmi włościańskimi parcelami poprzedzielane, co powoduje niemożność zaprowadzenia gospodarstwa płodozmiennego na gruntach włościańskich, a oraz jest jedną z najgłówniejszych przyczyn owych niezliczonych szkód, jakich doznają lasy dworskie od włościan. W lasach dworskich trafiają się także po największej części grunta włościan w małych kawałkach porozrzucone i są powodem jeszcze większych nadużyć. Liczne usiłowania ciągle powtarzane, aby nakłonić włościan do skupienia gruntów przez wymianę, dotychczas bardzo mały skutek odniosły; albowiem włościanin nasz do każdej przemiany nieskory, a nado znajdujący pewne korzyści przy obecnej panującej nieporządku (mianowicie przez ułatwienie korzystania z cudzej własności), dobrowolnie nie tak prędko przychylili się do komasacji. Z innych powiatów odzywają się te same skargi i te same żądania.

O cenach ziemi zaznacza praca krajo-

wego biura statystycznego na wstępie, że przy jej oznaczeniu napotyka się na różnorodność trudności. Stosunki pod tym względem nie są bynajmniej ustalone i pozostają nieraz pod wpływem pobocznych czynników, nie mających bezpośredniego związku z rzeczywistą wartością gruntu. Inne też są ceny ziemi przy sprzedaży całych folwarków, a inne przy sprzedaży pojedynczych parcel. W ogóle mówiąc, ceny płacone za ziemię przy kupnachs posiadłości większych zbliżają się do jej wartości rzeczywistej; bo ci, którzy kupują, posiadają zwykle dosyć ukształcenia i znajomości rzeczy, aby ocenić i uwzględnić stosunki na wartość i dochód wpływające. Inaczej się dzieje przy kupnachs parcelowych, bo kupujący włościanin ma na oku raczej dochód surowy niż dochód czysty, nie uwzględnia on ceny roboty, którą wykonuje sam ze swoją rodziną i czeladzią, dlatego cena kupna ziemi przy sprzedaży parcelowej jest niemal o 50% wyższą. Nie ulega też wątpliwości, że, gdyby nie gnębiona lud wiejski nędza, włościanie chętnieby nabywali grunta dworskie i płaciliby za nie ceny znacznie wyższe od tych, które się obecnie praktykują.

Ceny ziemi od roku 1866 podnosiły się stale i znacznie aż do roku 1873. Jako powody tego wzrostu podają sprawozdania na-przód postęp widoczny w gospodarstwie rolnem, dalej budowę kolei żelaznych; nareszcie konkurencję Izraelitów do kupna majątków ziemskich. Najwyższe ceny przypadają na czas między rokiem 1870 a 1873. Krach wiedeński a następnie kilka lat nieurodzaju spowodował nie tylko spadek w cenach, ale i zupełną stagnację w tego rodzaju transakcjach. W wielu okolicach od lat 10ciu żadnego majątku nie kupiono ani nie sprzedano; ztąd ceny podane reprezentują wartość więcej nominalną niż realną i ułożone są po większej części na podstawie detaksacji bądź sądowych, bądź przeprowadzonych w celu zrealizowania pożyczki hipotecznej: doświadczenie zaś lat ostatnich pocięło, że takie detaksacje nieraz zbyt pobieżnie dokonywane bywają. Majątków na sprzedaż ofiarowanych jest wiele, ale kupców, którzyby chcieli albo rzeczywiście byli w stanie żądana sumę zapłacić, prawie nie ma i dla tego wyraża się jedno sprawozdanie z powiatu bocheńskiego, że „sprzedać majątek ziemski, choćby dosętno, należy dzisiaj do szczęśliwych wypadków“. W powiecie dąbrowskim był w ostatnich latach przykład sprzedaży całego majątku z budynkami po cenie przeciętnej 215 zł. za morg w bardzo dobrej glebie; był zaś inny wypadek sprzedaży majątku w giuńcu piaszczystym i z lasem wyciętym przeciętnie po 52 zł. za morg. W powiecie tarnowskim sprzedano w ostatnich czasach majątek o 300 morgach ziemi piaszczystej i 400 morgach lasu wyciętego za 28.000 zł., co czyni w przecięciu 40 zł. za morg. Sprawozdanie z powiatu jaworowskiego cytuje fakt, że dobra T., obejmujące kompleks lasowy do 4.000 morgów, a ornej ziemi bardzo mało, zostały sprzedane po cenie 10 zł. za morg wraz z drzewostanem, nie dodaje jednak żadnych szczegółów objaśniających, dla czego tak wyjątkowo niską za nie uzyskano cenę. W powiecie horodeńskim na wiosnę 1876 roku

sprzedano majątek O. w glebie bardzo dobrej, około 450 morgów samej prawie ornej ziemi, budynki odpowiednie, propinacja 600 zł. rocznie, za 75.000 zł. W jesieni zaś tego roku 1876 sprzedano dobra C., w glebie gorszej jak poprzedni majątek, roli ornej przeszło 700 morgów, lasu młodego 900 morgów, (budynki niedostateczne, młyny i propinacja niosą rocznie około 3.000 zł.) za 175.000 zł.

Niezwykle wysokie ceny z pastwisk uzyskano w powiatach: żydaczowskim (200 zł.), kałuskim i tłumackim (150 zł.) Wobec tego, że najwyższa cena morga roli w pierwszych dwóch powiatach dochodzi zaledwie 100 zł., a w trzecim 120 zł., ceny te tłumaczą się wyborną jakością pastwisk tamtejszych, które przynoszą właścicielom swoim znaczny dochód przez odnajmowanie na letni wypas bydła.

Ceny morga lasu niepodobna oznaczyć ogólnikowo, gdyż zależy ona prawie w zupełności od drzewostanu. Trzebawy więc w każdym pojedynczym wypadku wiedzieć, jaka jest wartość drzewostanu w obec ceny, którą to lub owo sprawozdanie ogólnikowo podaje. Sam grunt lasowy bez drzewostanu szacowanym bywa najrozmaiciej; od 5 — 20 zł. za morg na podgórzu zachodnim i wschodnim. aż do 70—100 zł. tam, gdzie gleba lasowa jest z natury żyzna i zdolna do uprawy, jak na Podolu i w Sokalskim. Najwyższe zaś ceny lasu z drzewostanem, oczywiście w wieku rębny, podają z powiatu bialskiego do 1000 zł., z powiatu chrzanowskiego do 800 zł. za morg; zresztą ciągła gradacja ku cenom niższym, a daty są podawane w ten sposób, że wartość gruntu lasowego nie jest odłączona od wartości istniejącego faktycznie drzewostanu, zaś jakość drzewostanu także nie jest podana, tak że jakiegokolwiek wnioskowanie z tych dat nie jest możliwym. Tyle tylko z nich wnioskować można, że cena jednego morga gruntu lasowego w okolicach żyznych i dobrze uprawnych bywa w powszechności więcej niż dwa razy wyższą od ceny morga lasu z najlepszym drzewostanem w górach, mianowicie południowo-wschodnich, gdzie największy brak komunikacji.

Sprawozdanie

z czynności Rady Wydziału krajowego za czas od 1 sierpnia po koniec grudnia 1881 r.

(Dokończenie)

Odniesiono się do c. k. Starostwa w Kołomyi o zarządzenie środków przymusowych przeciw gm. m. Kołomyi, wzbraniającej się wprowadzić prestacje drogowe.

Petycję Akademii umiejętności w Krakowie do c. k. ministerstwa handlu o utrzymanie kursu wozu pocztowego między Starym Sączem a Szczawnicą udzielono c. k. Namiestnictwu z poparciem.

Odniesiono się do c. k. Namiestnictwa z przedstawieniem, że w moc rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5go czerwca roku 1869 (Dziennik ustaw krajowych l. IX) zarząd budowy kolei tranwersalnej w Galicji urzędujący, obowiązany jest korespondować po polsku z władzami krajowymi i stronami w kraju.

Uczyniono przedstawienie do dyrekcji generalnej kolei Karola Ludwika z powodu wymaganych żądań stawianych z powodu zmierzonych przedłużenia toru kolejowego pod Krakowem do miasta Podgórze. W skutek uchwały wys. Sejmu z 11 października 1881 odniósł się Wydział krajowy tak do Prezydium c. k. Namiestnictwa jak i do generalnej dyrekcji kolei Karola Ludwika w przedmiocie ustanowienia stacji kolejowej w Zarwaniu.

Odniesiono się ponownie do Prezydium c. k. Namiestnictwa w przedmiocie umieszczenia krajowców przy budowie kolei tranwersalnej.

Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości oświadczenie szefa departamentu komunikacji krajowych, wniesione do protokołu komisji odbytej w Żółkwi w sprawie porównania trasy kolei wyalnej Lwów-Sokal z trasą Sokal-Jarosław.

Przyjęto do wiadomości odezwę Prezydium c. k. Namiestnictwa, oznajmiającą w odpowiedzi na przedstawienia Wydziału krajowego, iż kierownictwo budowy kolei państwowej nie jest samoistną c. k. władzą ani takimże urzędem, ani zakładem przemysłowym, lecz organem technicznym z ramienia c. k. ministerstwa handlu *ad actum* wydelegowanym, że przeto rozporządzenie z 5 czerwca 1869 o języku urzędowym władz tutejszych nie stosuje się do tego kierownictwa.

Petycję sejmową maszynistów gal. kolei żelaznych o zmianę kolejowych statutów emerytalnych — udzielono c. k. Namiestnictwu do urzędowego użytku.

Odniesiono się do c. k. rządu w przedmiocie dalszego i trwałego kursowania po-

ca drabinę, niby to z poręczą, na której jednak opierać się nie bardzo bezpiecznie.

Przebywszy to wszystko, wchodzę do pokoju. Artysty nie ma, okno otwarte, a w niem mój Dyzio ubrany w popielaty szlafrok z pasowemi wyłogami, w czapeczce paciorkowej, skierowanej na prawe ucho, siedzi jak basza, wysunawszy długi cybuch z fajką na zewnątrz. Musi tam ktoś być w przeciwnym oknie dziedzińca, kogo pan egzekutor kancelaryi czapeczka i cybuchem kokietuje, bo wcale nie słyszy mojego wejścia, ale tak pociesznie kryguje swoją osobą, że ja, przypatrując mu się czas jakiś z boku, musiałem parsknąć głośnym śmiechem.

— Ej, Dyziu, figlarzu — odzywam się, grożąc mu palcem — a kogo to tam bałamucisz?

Zerwał się nagle, zacerwienił, okno natychmiast zamknął i dalejże się cieszyć z mojego przybycia.

— Siadajże, proszę, bez ceremonii, ja u siebie w domu zawsze jestem *incognito*. Może fajeczkę... A nie patrz na tamtą stronę; prawda, że okropny nieporządek; to tak artysta mieszka... ale jemu wszystko uchodzi...

I rzeczywiście druga połowa pokoju, zajęta przez tego sławnego człowieka, przedstawiała się nie bardzo artystycznie. Gdy na części Dyzia stało orzechowe łóżko, czysto zasłane i z dywanikiem przybitym na murze — przeciwległy kąt artysty miał coś pośredniczącego między turecką sofą a tapczanem, nakrytym wyszarżalym pledem. Na stronie pana Klapy porządny stolik, obity sukniem zielonem, parę krzesel, szafa na suknie — a tam pieniek dębowy, taki, jakiego używają kucharki do siekania mięsa, sosnowa paczka po wodach mineralnych, bez przykrycia, pełna różnego rodzaju rupiec. Na oknie walają się pęcherzyki z farbami olejnymi, dwie palety nadłamane, kawałki węgla, pudełko po cygarach, a na środku pokoju szta-

luga malarskie z płótnem zakrytem arkuszem grubego papieru. Za to na ścianach kompletna galerya pozaczynanych szkiców na płótnie i na papierze, wyżej i niżej, wisi razem albo naprzemiennie z okazami różnych części ubrania pana artysty.

— Trzy tygodnie jak tu mieszkam — mówi Dionizy — a nie mogę wymódz na nim, żeby się trochę oporządził. Co byś powiedział, że on czasem jednego dnia zarobi tyle, co ja przez cały miesiąc, a bogactwo jego, co u nas i to, co tu widzisz... Pieniądze w rękach topnieją mu jak lód... Ale ja sobie już poradziłem i zobaczysz, jak tu będzie za dwa tygodnie. Jutro ma mi dać pięćdziesiąt złotych na meble, a mam także coś, bo ja bez ceremonii, jak tylko widzę, że ma trochę pieniędzy, wyjmuję mu z kamizelki i już nie puszcza, choćby krwawymi łzami płakał. Wystaw sobie, taki jest niedbały, że nawet poduszki nie ma, pościeli żadnej...

— A jakże sypia?

— No tak, jak mu wypadnie, ubrany czy nieubrany. Teraz daję mu swoją poduszkę, ale pierwszej nocy miałem z nim zabawną hecę. Położyliśmy się ja tu, on na swoim tapczanie owinął się chustką. Gaszę świecę i już już zaczynam usypiać, gdy budzi mnie szerególnego rodzaju skrzywienie połączone ze świstem czy wyciem wiatru, jak to się zdarza w kominie podczas słyoty. Słyszę, mój Romek także coś wzdycha, więc pytam:

— Spisz?

— Nie.

— A słyszysz, jaka to zrywa się burza; cała kamienica trzeszczy...

— Dyabła tam burza — odpowiada mi ze złością — to moja poduszka. Zapal no świecę i pójdz mię poratować.

Zapalam, idę, a on kłęczy na swoim łożu i dmie z całej siły w gumowy worek,

wiesz, taką podróżną poduszkę. Zakręcił skówkę, wyduży balon się trzyma, lecz jak tylko położy na nim głowę, zaczyna tęchnąć, tęchnąć i wydaje ten przenikliwo-jęczący świst, który ja brałem za wycie wiatru w kominie.

— Mój drogi — powiada do mnie — przyłóż ty ucho, gdzie tu uchodzi...

Przyłożyłem i odszukałem otworek prawie okiem niewidzialny...

— Weź w palec to miejsce i ściśnij — mówi, nadymając powtórnie poduszkę i kładąc na nią głowę... Kapitalnie, nie uchodzi... Mój drogi, trzymaj tak, trzymaj trochę, a ja tymczasem usnę. Potem możesz puścić, jak człowiek spi, to już nie czuje, czy mu twardo, czy miękko...

— Dziękuję pokornie... mam tak do północy siedzieć nad tobą...

— Eh, za minutkę usnę... szanowny kolego, zrób to dla mnie...

— To już wolę dać ci jedną poduszkę swoją.

— A wiesz co, to byłoby nie złe, dawaj!

— Prawda, że kapitalne spanie — mówi, rozkładając się na mojej poduszce... Rozkosz zaprawdę... niech ci Bóg da zdrowie... No dobra noc!...

Wtedy uważasz, jak ja nie wsiądę na niego, a czy to się godzi, że byś ty, taki sławny artysta, sypiał gorzej psal...

— Sława to marności, ale poduszka twoja to arcydzieło... jak sztućkę Kocham, nie czuję głowy... No, no, idź spać, bo się przeziębisz i kataru dostaniesz, a w tym stanie portretu twojego nie mógłbym malować.

— A dasz pieniądze na poduszkę?

— Dam, ile chcesz, kiedy chcesz, tylko nie mruż nademną...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ciągów lokalnych na kolei żelaznej Karola Ludwika między Tarnowem a Krakowem.

Urządzono w dorzeczu górnego Dniestru 10 stacyj wodokazowych na Dniestrze, Strwiążu, Tysmienicy i Byszczy, a to w Żurawnie, Zaleszczach, Brzezynie, Kołodrubach, Kornalowicach, Biskowicach, Michałowicach, Tyrawie, Starem mieście i Chyrowie, a nadto 8 stacyj meteorologicznych mianowicie w Turce, Łonnie, Starem mieście, Ustrzykach dolnych, Komarnie, Podmanasterku, Chyrowie i Ławrowie.

Niezałatwiona petycja sejmowa gmin Wola dalsza i Smolany o regulację rzeki Wisłoka udzielono c. k. Namiestnictwu z prośbą zarządzenia pertraktacji ze stronami interesowanymi w celu zawiązania spółki wodnej.

Nadto w dziale spraw drogowych załatwiono 55 rekursov.

Opłatę za chore dzieci leczone w szpitalu św. Zofii we Lwowie i św. Ludwika w Krakowie niżono od 1 października 1881 na 50 ct. Zniżono takse kuracyjną w szpitalu nowosandeckim z 60 na 54 ct. za dorosłych chorych od dnia 1go października bieżącego roku.

Przyjęto do wiadomości doniesienie c. k. sądu del. miej. w Krakowie, że p. Stefania Hołyńska zapisała testamentem z dnia 20 lutego 1879 trzecią część swego majątku na zakupienie gruntu pod budowę szpitala dla nieuleczalnych chorych w Krakowie.

Po rocznej prowizorycznej służbie stabilizowano dr. Plucińskiego na posadzie prymaryusza a dr. Laskiewicza na posadzie sekundaryusza w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.

Przyjęto do wiadomości zamknięcie rachunków szpitala krajowego we Lwowie za r. 880, z którego się okazało, że od kwoty preliminowanej wydano mniej o 16.796 zł., dochody były większe od preliminowanych o 5980 zł., zatem dotacya z funduszu krajowego była mniejszą o 22.776 zł. od kwoty przez wysoki Sejm preliminowanej.

Przyjęto do wiadomości zamknięcie rachunkowe zakładu w Kulparkowie za r. 1880, według którego z kwoty preliminowanej — 180.444 zł. wydano 179.651 zł. t. j. o 793 zł. mniej. Dochody były o 1734 zł. większe aniżeli się spodziewano, dotacya zatem wynosiła zamiast preliminowanych 144.250 zł. tylko 141.723 zł.; o 2527 zł. mniej.

Zatwierdzono budżety na r. 1882 szpitali w Zaleszczach, Tarnowie, Podhajcach, Bochni, Wadowicach, Białej, Przemyślu i Złoczowie.

Uchwalono oświadczyć się za przeniesieniem gminy Jelny, Baranówki i innych z okręgu Rady pow. z Niska do Łańcuta, gminy Dołhomoskich z okręgu Rady powiatowej Gródka do Mościsk, gminy Wiszenki z Rady powiatowej w Jaworowie do Gródka, gminy Krzeszowy z okręgu Rady powiatowej w Kossowie do Rady powiatowej w Kolumny.

Zezwolono na wyekstabulowanie pożyczki 150 zł. udzielonej z pożyczki krajowej za pośrednictwem powiatu Tarnowskiego na hypotekę dóbr Pleśny i Rychwald i na ekstabulację takiejże pożyczki 400 zł. w. a. z dóbr Janowie.

Uchwalono udzielić gminie miasta Rzeszowa bezprocentowej pożyczki na budowę koszar dla obrony krajowej w ilości 20.000 zł. a Radzie powiatowej w Nisku 4 procentowej pożyczki 24.000 zł. na budowę dróg gminnych.

Odmówiono gminie m. Żółki pożyczki na spłacenie długów zaciągniętych na budowę koszar.

Udzielono członkom gminy Śnielca powiat. Rzeszowskiemu pożarem dotkniętym zapomogi w kwocie 200 zł.

Uchwalono wstawić się do c. k. rządu o zmianę okręgów w pasie granicznym powiatu Łańcutkiego i Kolbuszowskiego, w celu ułatwienia przy wydawaniu paszportów dla bydła.

Uchwalono oświadczyć się przeciw przeniesieniu Starostwa i Rady powiatowej z Pilzna do Dębicy i przeciw przeniesieniu c. k. sądu powiatowego z Mikołajowa do Rozdoku.

Uchwalono udzielić Radzie pow. we Lwowie pożyczki 4 proc. w ilości 10.000 zł. z funduszu zapomogowego z r. 1866, spłacalnej w dziesięciu latach ratami.

KORESPONDENCJE

Berlin, 17 stycznia.

□ Nowa ustawa kościelno-polityczna, przedłożona wczoraj sejmowi pruskiemu, upoważnia ministerstwo stanu do łagodniejszego zastosowania pewnych rozporządzeń ustaw majowych i do udzielania rozmaitych zwolnień. Władza dyskrecyjna jest zasadą całej ustawy i tylko w kilku punktach w zasadzie ważnych, lecz w praktyce mniejszej doniosłości, ulegają ustawy majowe pewnej zmianie.

W ogólności zawiera przedłożenie rządowe to, co w przeciągu ostatnich miesięcy zapowiadałem.

Jak zapowiadała mowa tronowa, wznawia projekt trzy paragrafy ustawy lipcowej, które z końcem ostatniego roku utraciły moc prawną. I tak mogą nadal być przypuszczeni zarządcy dycezyj opuszczonych, jakkolwiek nie złożą przysięgi na zachowanie ustaw majowych; ministerstwo może kapłanów uwalniać od wszelkich wymagań prawnych, jednakże z wykluczeniem księży nieposiadających obywatelstwa niemieckiego. Objęcie majątku kościelnego w zarząd państwa może nastąpić tylko na mocy wyraźnego upoważnienia ministerstwa stanu. Dotychczas wchodził w praktykę taki zarząd *eo ipso*, skoro biskup umarł lub trybunał kościelny orzekł, że dostojnik kościoła niezdolny jest do piastowania nadal swego urzędu. Ministerstwo stanu może rozporządzić wypłacanie pensyj państwowych w biskupstwach, gdzie dotychczas nie miało to jeszcze miejsca.

Czytelnicy *Gaz. Lw.* pamiętają z pewnością, że projekt ustawy lipcowej już zawierał paragraf orzekający, iż z upoważnieniem królewskim i tacy biskupi mogą powrócić do swoich dycezyj, których zostali z urzędu trybunał świecki, nieuznany przez kościół. Rząd uznaje w uzasadnieniu projektu, że obsadzenie biskupstw wakujących z szczególniemi połączone jest trudnościami, i dlatego „ten i ów“ z biskupów złożonych z urzędu ma powrócić na swoją stołecę; do tej zaś kategorii należą ksiądz kardynał Ledochowski, ks. Melchers, arcybiskup kolonński i biskupi monasterski i limburski. Paragraf ten ustawy lipcowej uległ był podczas rozpraw sejmowych ważnej zmianie o tyle, że powrót biskupów miał zależeć od tego, iż uznają obowiązek donoszenia rządowi o każdej nominacji jakiegokolwiek biskupa; z tej przyczyny głosowało przeciwko temu paragrafowi stronnictwo katolickie, nie chcące wkładać na biskupów takiego obowiązku; głosowali przeciwko temu paragrafowi także wszyscy liberali, którzy biskupów złożonych z urzędu wcale już do zarządu dycezyj przypuścić nie chcieli. Z tych powodów paragraf nie uzyskał większości w sejmie i upadł zupełnie. Obecny projekt wznawia ów paragraf.

W uzasadnieniu projektu rządowego mowa jest o gwałtownej potrzebie obsadzenia parafii wakujących. Projekt podtrzymuje obowiązek donoszenia o nominacji proboszczów i administratorów parafii, lecz nie żąda już donoszenia o nominacji wikaryuszów. Takie złagodzenie pierwotnego prawodawstwa ma nastąpić z upoważnienia ministerstwa stanu „dla pewnych okoliczności“ i może być odwołanem każdego czasu; lecz i tu tylko mowa o księżach, którzy zostali uwolnieni przez ministra od egzaminu państwowego i t. d. Przeciwno nominacji proboszczów może rząd protestować podawszy przyczynę: ostatecznie rozstrzyga rzecz minister, nie już trybunał kościelny, jak pierwotnie tego chciały ustawy majowe. Protestować wolno rządowi z przyczyn „cywilnych i politycznych“ albo jeżeli kapłan nie odbył studiów w zakładzie krajowym a nie chciał składać egzamin, którego ani prawnicy, ani lekarze, ani urzędnicy administracyjni nie składają.

Zwracam uwagę na to, że rząd uzasadnia potrzebę władzy dyskrecyjnej wskazówką na prowincye zamieszkałe przez ludność polską. Wrzekomo potrzebuje rząd, stosownie do rozmaitości położenia politycznego, większej swobody w działaniu ku odpięciu niewymienionych jakichś niebezpieczeństw. Przeciwno temu podnosi już dzisiaj *Germania* protest, ponieważ i w prowincjach polskich był kościół winien być zabezpieczony prawem a nie zależeć od dowolności przypadkowego ministra. Organ katolicki podnosi, że Polaków pozyskać można tylko dobrem obchodzeniem się z nimi a nie prześladowaniem.

Oczywista rzecz, że przedłożenie rządowe podczas rozpraw znacznym ulegnie zmianom, jeżeli w ogóle uzyska większość w sejmie. Przeciwno władzy dyskrecyjnej są katolicy i prawie wszyscy liberali.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Reformy parlamentarne w Anglii.)

O reformie ciała prawodawczego w ogóle a w szczególności o reformie stosunków rolniczych, zamierzonych przez gabinet Gladstone, mówią *Times*, że pod tym jednym względem jest Gladstone „sam swoją opatrnością.“ Organ plutokracji londyńskiej dodaje wprawdzie, że Gladstone nie stanowczo nie przyrzeka, że wyraża się bardzo ogólnie o zapowiadanych projektach, nie dlatego, żeby wątpił o większości parlamentarnej, ale dlatego, że obawia się większości przeciwnego obozu. Inne organa uprzedzają, że przeprowadzenie reformy w regulaminie parlamentarnym jest jednym z warunków, od którego zawisły inne, rzeczywiście bardzo żywotne reformy i ustawy dla kraju.

Tymczasem jednak po naradach poufnych, dość częstych w ostatnich tygodniach, członkowie gabinetu przyszli tylko do przekonania, że w istocie ścieśnić potrzeba prerogatywy deputowanych w Izbie niższej, następnie odroczone narady, by je później podjąć od nowo. Według najświeższych doniesień otrzymano już teraz rezultat narad, przedstawiający się w formie pozytywnych wniosków rządowych o rozszerzeniu prerogatyw przewodniczącego parlamentu, o ograniczeniu cyfry mówów zabierających głos w jednej sprawie i użyciu surowych środków przeciw opornym. Oczywiście, że wnioski te zawisły od poparcia, o którym wątpią niektóre organa angielskie. Wątpiwość ta potwierdza także londyński korespondent *Presse*, który pod d. 12 b. m. podaje następujący obraz stanowiska stronnictw w tej chwili:

„Dowiaduję się że źródła wcale wiarygodnego, że stronnictwo irlandzkie w porozumieniu z frakcyami demokratycznymi i wielu nieubłaganymi członkami stronnictwa starotorysowskiego zorganizowało zaciętą kampanię w parlamencie przeciwko gabinetowi i ma to być walka, jakiej mury starego gmachu parlamentarnego nie oglądały dotychczas. Miałem wczoraj dość długą pogadankę z jednym z deputowanych irlandzkich, byłym zwolennikiem Gladstone'a, który nigdy nie brał udziału w dążnościach homerulerów i ligi ziemiańskiej. Jest on szlachcicem i używa jako człowiek umiarkowany i rozumny powszechnego szacunku. Powtarzam tu jego zapatrywania prawie dosłownie. Rzekł on o gabinetcie Gladstone'a:

„Od pewnego czasu należą do najskrajniejszych przeciwników ministerstwa Gladstone'a, do obozu nieprzejednanych jego nieprzyjaciół. Zapytasz pan, czemu? Ponieważ od doprowadził moją ojczyznę do ruiny i na nim cięży wina nieszczęśliwej mieszczki, tak ciemnych i biednych włościan, jako też większych właścicieli ziemskich, kupców i mieszczan. Gabinet obecny podkopał podstawy wzajemnego zaufania pomiędzy warstwami socyalnymi i podstawy naturalnego i pisanego prawa o własności ziemskiej. Zrabował jednych nie poprawiając tem położenia innych. W tej chwili nikt w Irlandyi nie wie, czy w istocie posiada cokolwiek, zapanowała wszechstronna niepewność. Ci, którzy już chcieli opłacić raty dzierzawne, boją się tego czynić z powodu teroryzmu ligi. Mianowani na mocy ustawy komisarze rządowi funkcjonują dopiero od kilku tygodni, a już przedsięwzięte przez nich oszacowania spowodowały mnóstwo odwołań się do sądów, które chyba w dwieście lat będą w stanie pokonać ten olbrzymi materiał. Gdy zatem dopiero dziesiąta generacya potomków właścicieli i dzierżawców otrzyma ostateczne uregulowanie wysokości opłat dzierzawnych, zatem obecnie dwie najważniejsze klasy społeczne zmuszone są stać z założonemi rękami i przypatrywać się wszystkiemu bezczynnie. Jakichże środków zaradczych używa rząd liberalny w nieszczęśliwym tym kraju? Oto obarczył go 60.000 armią, rozwiązał wszystkie stowarzyszenia i uwieził kilku nieszkodliwych krykaczów. Mimo tego nie położył kresu zbrodniom i pożogom. Ani jeden ze skrytobójców, którzy takie okropne zbrodnie popełniają od września roku ubiegłego, nie dostał się w ręce władz. Pozwolono bezkarnie gospodarować właścicielom motłochowi, który wybijał na ogromnych przestrzeniach zwierzęta cudzych lasów, który w biały dzień kamienował służbę leśną prawie pod boki policji i w okręgach zajętych przez liczne bataliony wojska.

„Uczciwi Irlandczycy, a takich jest przeważna większość, lubo Anglii nie chcą o tem wiedzieć, woleliby mieć przez pewien czas formalny stan oblężenia i sądy wojenne z egzekucjami, niż patrzeć na sytuację obecną, która nie nastęrcza żadnej nadziei odzyskania pokoju i odnowienia regularnego ruchu i stosunków pomiędzy rozmaitemi warstwami społecznymi. Widzimy aż nazbyt jasno, iż rząd doktrynerów nie zrobił nie chee, nie uczynił nie może, i pragnienie odplacić mu za tę nędzę, którą nas obarczył, Przeniesiemy plac boju do parlamentu. Wycieczki roku ubiegłego nie wytrzymają porównania z tem, czem w obecnej sesji potraktujemy członków gabinetu. Ja sam, który poczytywałem Parnella za niebezpiecznego intrygantą, który popierałem rząd przeciw nierozręcznym zamachom stronnictwa irlandzkiego, i byłem prawie denuncyantem ligi, który z całych sił popierałem unie pomiędzy Brytanią a moją ojczyzną, ja obecnie przekonam ich, co może zdziałać rozdrażniony Irlandczyk, co może człowiek zawiedziony i oszukany, byle dać ucznć gorycz, jaką nas nakarmili. A nie jestem sam, jest nas wielu, którzy działają będzieny jednomyślnie. Wszystkie projekta rządowe napotkają opozycję i walkę bez zawieszenia broni, wszystko, co tylko ministerstwu może być niemiłe, wykonamy z entuzjastycznym uporem i zaciętością. Gabinet Gladstone'a musi runąć.“

— Na pomnik Mickiewicza złożyli w redakcyi *Gazety Lwowskiej*: A. C. 3 zł., M. S. 3 zł., S. K. drugi datek 5 zł. Nie potrzebujemy prawie dodawać, że najchętniej podejmujemy się pośrednictwa w odbieraniu i odsyłaniu składek panu prezydentowi miasta Krakowa na cel tak piękny.

— Wybór uzupełniający jedenastu członków Rady powiatowej w Sokalu z grupy gmin wiejskich rozpisano na dzień 28 lutego bieżącego roku. Wybór ten odbędzie się w mieście powiatowem o godzinie i w lokalnościach wskazanych w kartach legitymacyjnych, które doręczy wyborcom c. k. starostwo.

(m) Nieostrożne obchodzenie się z bronią palną stało się wczoraj wieczorem powodem smutnego wypadku w domu p. K. przy ulicy Halickiej, w którym mieści się drukarnia *Dziennika Polskiego*. Jeden z zecerów, zatrudniony w drukarni, bawił się w wolnych od zajęć chwilach strzelaniem do tarczy, w czem towarzyszył mu pewien czeladnik szewski. W skutek nieostrożności zecer zranił ciężko swego towarzysza i wypadkiem tym przeraził i zmartwił się do tego stopnia, że w ciągu nocy targnął się na własne życie i strzelił sobie w czoło z rewolweru. Ciężko rannego odwieziono dziś z rana do szpitala.

— Szósty odczyt dla kobiet odbędzie się w sali ratuszowej w przyszłą sobotę o godzinie 5. Dr. Ignacy Petelenz mówić będzie: „O robakach“.

* Zapiski policyjne. Skradziono pani R. A. biנדę wartości 200 zł., pani P. M. z pomieszczenia zegarek z łańcuszkiem srebrnym wartości 20 zł. — Pani Z. zginęła dwuletnia sotka czarnej maści z tygrysiemi smugami. — Złożono w policji znalezioną w prześcieradło zaszytą bieliznę damską i męską.

† Zmarł w ostatnich dniach: w Lesynie, na dalmackiej wyspie tejże nazwy, jeden z pierwszych konchyliologów dzisiejszych, Błażej Kleciak, którego zbiór muszel i koralu zaliczać można do największych i najcenniejszych, jakie dziś istnieją w świecie, w 57 roku życia; w Paryżu słynny pisarz Karol Blanc, członek paryskiej akademii umiejętności.

— Uczony fizyolog dr. Teodor Schwann, zmarły przed kilku dniami, był odkrywcą tak zwanej komórki zwierzęcej (1838), które to odkrycie stanowi epokę w umiejętności. Schwannowi też głównie zawdzięcza świat naukowy wielki w ostatnich czasach postęp anatomii i fizjologii zwierząt i człowieka, a tem samem i umiejętności lekarskiej. Na zdobyczach Schwanna opierają się właśnie celularno-patologiczne poglądy Virchowa. Słynny uczony zakończył życie nagle w skutek udaru mózgowego. Liczył lat 71.

— Znany uczony podróżnik Przewalski, pułkownik rosyjskiego sztabu generalnego, jak donosi *Now. Wrem.*, pracuje obecnie w majątku swoim, w ziemi smoleńskiej, nad obszernem dziełem, które będzie sprawozdaniem ze wszystkich odbytych przez niego podróży.

— Kongres medyków odbędzie się w dniach od 15 do 15 kwietnia r. b. w Sewilli. W obradach jego będzie można zabierać głos w językach hiszpańskim, łacińskim i francuskim. Na porządku dziennym kongresu postawione są zagadnienia ze wszystkich gałęzi umiejętności lekarskiej.

— Pożar w teatrze. Dnia 11 b. m. w teatrze narodowym w Bukareszcie podczas przedstawienia opery *Robert Dyalet* z niewiadomej dotąd przyczyny powstał pożar na scenie. Jeden z widzów popełnił tę nieostrożność, że wołać zaczął „pali się!“ — w skutek czego powstał wielki popłoch i już publiczność zaczęła tłumnie cisnąć się ku drzwiom. Przytomności reżysera tylko zawdzięczyć należy, że nie przyszło do katastrofy. Na scenie spłonęły dwie kulisy, pompierzy zerwali je i stłumili płomienie.

— Katastrofa wiedeńska. Na odbytem w tych dniach posiedzeniu komitetu zapomogowego stwierdzono, że suma składek na rzecz dotkniętych pożarem teatru rodzin, wynosi obecnie 1.293.629 zł. W chwilowych jednorazowych zapomogach rozdał komitet dotychczas pomiędzy najwięcej potrzebujących 76.788 zł. Do dnia 15 b. m. wniesiono na ręce komitetu 42 podań o zaopatrzenie sierot, 40 o zaopatrzenie sędziwych rodziców, którzy utracili w pożarze swoich żywicieli. Dalej otrzymał komitet 157 prośb od służby teatralnej, 373 od innych osób. 253 propozycyji względem przyjęcia na wychowanie osieroconych dzieci, 23 pism z oświadczeniem przyjęcia opiekuństwa nad dziećmi takimi i 431 rozmaitych innych podań. W podaniach wymienionych proszono o stałe zaopatrzenie aż do pełnoletności 116 sierot (61 chłopczyków i 53 dziewczynek) dalej o stałe zaopatrzenie 16 wdów i 6 osób innego rodzaju (matki, siostry i t. d.), ogółem dla 208 osób. Z tych osób, które już otrzymały jednorazowe wsparcie, 33 zgłosiło się o nie ponownie. Komitet uchwalił wypłacić znowu dwumiesięczną gażę tym aktorom spalonego teatru, którzy do początku marca nie będą mieli jeszcze miejsca i znajdować się będą w potrzebie.

— **Śmiały filut.** Przed kilku dniami poważny i jak najwytworniej ubrany jegomość w magazynie jubilerskim przy ulicy *des Capucines* w Paryżu wybrał rozmaite kosztowności na 246.000 franków i włożył je do ręcznej torebki podróżnej, którą przyniósł z sobą. Następnie wręczył właścicielowi magazynu czek na powyższą sumę, powiadając, że jest amerykańskim pułkownikiem, nazywa się Gaston i mieszka w hotelu *Continental*. Kiedy jednak kupcowa nie chciała wydać towaru inaczej, jak tylko za gotówkę, pan pułkownik uspokoił ją słowami: „Proszę więc zatrzymać u siebie torebkę z kosztownościami, a ja zmieniam czek na francuskie pieniądze i wracam tu wnet z gotówką.” Rzekł — i nie pokazał się już więcej, a gdy wieczorem dopiero otworzono torebkę, pokazało się, że była próżna. Oszust z wielką zręcznością ukrył torebkę z kosztownościami, a pozostawił drugą, zupełnie podobną, którą w tym celu był przyniósł z sobą.

— **Nowe Pompeji.** Do najciekawszych wykopalisk zabytków rzymskich na ziemi francuskiej należą ruiny, odkryte przez francuskich archeologów w Mandeure pod Montbéliard, nad brzegiem rzeki Doubs, na wschodnich stokach gór Jurajskich. Przed dwoma tysiącami lat położone było w tem miejscu znaczne miasto rzymskie *Eponodunorum*. Dotąd jeszcze widzieć można wyraźne ślady amfiteatru tego miasta, w skale wykutego, który mógł pomieścić około 15 tysięcy widzów. Odnajdują się jeszcze koncentryczne szeregi miejsc, stopnie kute w skale i miejsce, gdzie była scena. Od trzech wieków znajdowano w tej okolicy rozmaite zabytki rzymskie, z których wielka liczba znajduje się w muzeum stuttgardzkim, ponieważ Montbéliard (niegdyś niemieckie hrabstwo *Mompelgard*) należało dawniej do Wirtembergii — inne zaś w zamku *Etupes* są przechowane. Przez kilka ostatnich miesięcy jednak wykopują w Mandeure liczne szczytki łazienek, mozaik, trzonów i głów kolumn, posągów i tablic z napisami oraz fresk, jak niemień fragmenta malowideł i t. p., które wyraźnie dowodzą, że przed wiekami istniało tam wielkie i zamężne miasto ze świątyniami, gmachami publicznymi i pałacami. Ostatnim z większych wykopalisk zabytków jest biust kobiecej z brązu, oraz rozmaite inne przedmioty ze srebra i brązu. Na razie wszystkie zabytki złożone są w domu kierownika poszukiwań, p. Lasalle. Najciekawszymi jednak pomiędzy zabytkami w Mandeure są właśnie odkopane fundamenty i ruiny starożytnego miasta, w których dokładnie rozemnieć można linie ulic, przewodów kanałowych i t. d.

(r) **Kolej pod oceanem.** Oto wiadomość, czy bajka dziennikarska, godna fantastycznych pomysłów Juliusa Verne. W Ameryce rozprawiają w tej chwili o komunikacji kolejną żelazną między Stanami Zjednoczonymi a Europą. Przebieg tunel pod oceanem byłaby to zbyt kosztowna, a co najważniejsza zbyt wiele czasu wymagająca praca, proponują zatem inaczej sobie poradzić, to jest gotowy żelazny tunel spuścić w głąb oceanu. Byłaby to rura żelazna na 5.000 kilometrów długo, mająca średnicy wewnętrznej 8 metrów, co jest dostatecznym dla podwójnej drogi żelaznej. Aby rura ta mogła oprzeć się parciu 200 atmosfer, bo takie jest działanie wody w tych głębokościach, ściany tej olbrzymiej rury mieć będą co najmniej półmetra grubości. Rura składałaby się z części na 50 metrów długich. Pięć takich części byłoby na powierzchni morza lutowane i hermetycznie z obu końców zamknięte, tak jednak, żeby je można z wewnątrz otworzyć, każda taka część 250 metrów spuszczonej będzie na łańcuchach na dno oceanu tak, żeby jeden jej koniec dotknął ściśle już poprzednio zanurzonej części, robotnicy wraz z nią spuszczeni zajmą się złączeniem należytem stykających się końców i tak wciąż, dopóki ostatnia część nie dotknie brzegów Irlandyi. W czasie spuszczenia i lutowania pojedynczych części, całe legiony robotników zajęte będą układaniem szyn, zaprowadzeniem drutów telegraficznych, aparatów oświetlenia elektrycznego i wentylacji. P. Edison (!!) zapewnia, że z lokomotywą elektryczną jego wynalazku, pociąg z Europy do Ameryki, albo *vice versa*, będzie mógł odbyć swoją drogę w ciągu 50 godzin, (to prędzej niż z Lwowa do Paryża). Koszta całej tej drogi podmorskiej wraz z materiałem ruchu na kolei nie wyniosą więcej niż pięć miliardów franków. Dla łatwości sensacyjna nowina, dla ludzi o bujnej imaginacji doskonały temat do rozmyślenia, dla dzienników dobry surrogat zużytego już... morską węzła!...

GOSPODARSTWO I HANDEL

Znaczenie torfów w rolnictwie.

V.

Wypada się nam jeszcze zastanowi nad uprawą samych torfowisk albo właściwie siedlisk torfowych, z których torf już został wyczerpany jak na Podhalu. Zastanowić się warto, czyby takie wyczerpane torfowiska nie dały się użyć pod pług lub kosę. Obszary te

ogromne, a wnoszą czasem w jednej gminie do 1000 i więcej morgów (Czarny Dunajec, Piorunka, Stale, Jeżów i t. d.), w stanie zabagnienia nie przynoszą prawie żadnego pożytku, a osuszone stały się martwą pustynią. W bardzo wielu miejscowościach ciekawsi właściciele dokonali osuszenia wielkimi nakładami, w nadziei ogromnych korzyści, a dziś spoglądają na pustynie bez wegetacji.

Pokolenia mijają po sobie, ojciec na syna, dziad na wnuka przekazuje utyskiwanie na nieprodukcyjność pustki, a każdy poddaje się z rezygnacją przekonaniu, że tak było i tak pozostanie, bo z pustki nie zrobić się nuda.

Wyczerpanych torfowisk u nas jeszcze niewiele, bo z wyjątkiem Podhala, gdzie około 100 morgów torfowisk użyto na opał, uprawę roli, i wypalonych torfowisk w rozmaitych stronach kraju, bardzo mało eksploatowano torfowiska. Czynnikiem to w gospodarstwie krajowym wielkiej wagi, z którym by się na prawdę policzyć należało, zwłaszcza gdy tak głośno podniesiono meliorację gruntu i chów bydła.

W ostatnich latach rozpoczęto meliorację torfowisk za pomocą namulenia w Żorniskach, majątności dr. Millereta, jak słyszałem z dobrem powodzeniem. W niektórych miejscowościach, jak w Suchej Woli (na folwarku Hamarnia) w powiecie cieszanowskim, w Żydaticzach, w powiecie lwowskim, a od r. 1880 na osuszonej torfiastej łące w Glińianach, uprawiano torfy pod rolę. Same wszakże torfowiska nie dają dobrego plonu, przysparzają wiele słomy a mało ziarna, a nadto uprawa może być tylko wtedy dokonana, jeżeli zamroz w spódzie trzyma a tylko wierzchnia skiba odtaje. Na samych torfowiskach udaje się dobrze tylko kapusta.

Pierwszym warunkiem użyczenia torfowisk jest i tu odkwaszenie, t. j. odprowadzenie zgnitych zepsutych wód, a wprowadzenie świeżych, żywych, osobliwie w ten sposób, aby podczas wylewu mułu i piasek zostawały na torfowisku i w ten sposób go namulały. Z biegiem czasu w wielu okolicach torfowiska, namulane w naturalny sposób i bez czynnego udziału człowieka, przedstawiają się jako najżyźniejsze pola lub łąki, tak, że z zewnętrznego ich wejścia charakteru torfowiska poznać nie można.

Najlepsze użyczenie torfowisk pod rolę lub łąkę osiąga się w Niemczech przez nawożenie gliny, piasku, rumowiska, wapna, błota z dróg i t. d. W tym celu jednak musi być poprzednio przeprowadzone osuszenie torfowiska za pomocą kanałów i rowów przy równoczesnym wprowadzeniu żywej wody, o ile miejscowość na to pozwoli. Jeżeli wierzchnia warstwa jest za nadto włóknista i tylko napezdziała, należy ją zmotywić, ażeby wyschła, na kupy pozgartywać i spalić, a pozostały popiół i resztki ziemi rozsunąć po torfowisku, a dopiero na tak przysposobiony grunt wozić glinę, piasek, rumowisko, a wreszcie nawóz stajenny. Tak uprawione torfowisko da dobre plony żyta, owsa (8 do 9 ziarn) a po kilku latach uprawy tych ziemioplodów można zapuścić łąkę, która da od 1500 do 4500 kilogramów siana z jednego hektara.

W ten sposób użyczniono i oddano pod uprawę pługa a względnie pod siano rozległe bawarskie torfowiska, a osobliwie całe torfowisko *Erding-Freysinger-Moor* z obszarem 23 tysięcy hektarów i dwie trzecie torfowiska *Dachauer-Moor* z obszarem 21.000 hektarów. Ponieważ siły pojedynczych nie wystarczyły, a chodziło o to, ażeby roboty postępowały systematycznie, potworzyły się spółki melioracyjne, a jak piękne osiągnięto rezultaty, dowodzą następujące daty: Obszar jednej spółki (613 właścicieli) wynosił 3500 hektarów torfowiska *Freysing-Erdinger-Moor*. Przed rozpoczęciem melioracji cena kupna tego obszaru wynosiła 50.000 zł. a zaraz po rozpoczęciu robót pokazały się tak wielkie korzyści, że cena podskoczyła na 1.500.000 zł., trwały zaś czynsz dzierżawy rocznej wynosił więcej niż pierwotna cena kupna. Wszelkie roboty prowadzono za gotówkę, a ogólny wydatek razem z planami wynosił 33.000 zł., podniósł zaś wartość gruntu o 1.450.000 zł.

Na posiadłości barona Sinsheim (na tem samem torfowisku) po melioracji podskoczyła wartość jednego hektara z 48 złr. na 250 złr. W Krainie na tak zwanym *Laibacher-Moor* rozpoczęto także meliorację, lecz właściciele nie mogą porozumieć się do wspólnego działania, a usiłowania pojedynczych, bez skojarzonej organizacji, nie mogą osiągnąć wielkich rezultatów na obszarze 17.000 hektarów. Sposób użycznienia tych torfowisk jest bardzo prosty. Po osuszeniu wznoszą tam wierzchnią włóknistą warstwę do pół metra głębokości, ażeby wyschła, potem palą ją, a spaliwszy, rozgartyją popiół po torfowisku, uprawiają żyto, owies i rośliny okopowe, a po kilku latach zapuszczają na łąkę. Jest to sposób bardzo elementarny i tani, ale daje zawsze możność dobrego spożytkowania obszarów, któreby inaczej martwo leżały.

Poruszyłem kwestyę ważną. Uprawa torfowisk jest na czasie i powinna być przeprowadzona pierwej niż wiele innych projektów, które może nigdy urzeczywistnione nie będą, dopóki ich nie poprzedzi uprawa ziemi, albowiem dopiero po przysposobieniu ziemi pomyśleć można o chowie bydła i o dobrobycie.

EMIL HOŁOWKIEWICZ.

OSTATNIA POCZTA

Dzisiejsza *Wiener Ztg.* ogłasza rozporządzenie ministerjalne zmieniające szemat, według którego podzielone są miasta pod względem dodatku aktywalnego dla urzędników a niedodatku kwaterunkowego, jak wczoraj mylnie w telegramach podano. Zmiana ta nastąpiła wskutek rezultatów ostatniego spisu ludności i wchodzi w życie od 1 lipca 1881. Z galicyjskich miast przechodzą z czwartej do trzeciej klasy: Brzeżany, Gródek, Horodenka, Nowy Sącz, Rzeszów i Stryj. Drohobycz już dawniej przeniesiony został do trzeciej klasy na podstawie rezultatów spisu z r. 1869.

W całej prasie austro-węgierskiej objawia się żywe zadowolenie, iż rząd zdecydował się na szybką i energiczną akcję w pułdniowych dzielnicach monarchii. Wszystkie dzienniki są tego przekonania, że honor i interesa Austro-Węgier wymagają koniecznie trwałego umocnienia powagi państwa w Krywoży i w Hercegowinie. Nie ma też wątpliwości, że delegacje użyczą rządowi bezwarunkowego poparcia.

O wysokości nadzwyczajnego kredytu jakiego rząd ma zażądać od delegacji, brak do tej chwili wszelkich wiarygodnych danych. *Lloyd* mówi, że wydatki, jakie ponosie będzie potrzeba, dzielą się na trzy kategorie, a mianowicie: wydatki czysto wojskowe, które należą do delegacji, dalej wydatki połączone z środkami administracyjnymi w Dalmacyi, o których zadecyduje parlament austriacki, a wreszcie także wydatki w Hercegowinie, które przekazane zostaną obu parlamentom. Według *Budap. Corr.* ma być ogółem zmobilizowanych 20.000 żołnierzy, cyfra zaś kredytu nadzwyczajnego nie przejdzie w żadnym razie 10 mil. zł.

Według doniesienia z Budapesztu odbyła się także dnia 17 b. m. po południu rada ministerjalna, na której prezes gabinetu Tisza referował o uchwałach, powziętych na konferencji odbytej w Wiedniu pod przewodnictwem Najj. Pana. W kołach węgierskich sa tego zdania, że pomimo, iż powszechnie jest mowa o zwołaniu delegacji już w d. 28 b. m., zbiorą się one dopiero w pierwszych dniach lutego, a opóźnienie nastąpi z powodu rozpraw budżetowych w sejmie węgierskim, oraz ze względu na to, że ministerstwo wojny nie będzie mogło do 28 b. m. ukończyć obliczenia kosztów. W Peszcie utrzymują, że przedłożenie wspólnego rządu będzie się składało z dwóch części. W pierwszej rząd zażąda kredytu do wysokości pięciu lub sześciu milionów złr., w drugiej ogólnego pełnomocnictwa na nieprzewidziane wypadki, któreby wymagały przekroczenia tej kwoty.

Wiener Abendpost pisze: „*Neue Wiener Abendblatt* zamieszcza cały szereg doniesień o radzie ministerjalnej, odbytej dnia 16 b. m. pod przewodnictwem Najj. Pana. Pomimo, że uważać należy za rzecz zupełnie naturalną, iż przebieg narad na takiej konferencji stanowi tajemnicę dla publiczności, co samo już pozwala ocenić, jak należy, charakter doniesień przytoczonych we wspomnianym dzienniku, mimo to zostaliśmy upoważnieni do oświadczenia, że wszystkie owe doniesienia są od początku do końca płodem bujnym imaginacji.”

Wiener Abendpost donosi, że komisya szkolna Izby panów zbierze się dopiero w przyszłym tygodniu, celem wysłuchania sprawozdania referenta dr. Ungra w sprawie uniwersytetu czeskiego.

Klub połączony lewicy zbierze się na pierwsze po świętach posiedzenie d. 20 b. m.

Telegram wczorajszy z Petersburga, umieszczony w części nakładu, podaje w streszczeniu artykuł *Journ. de St. Petersburg* o budżecie rosyjskim. Organ wspomniany konstatuje polepszenie się stanu ekonomicznego w skutek pomyślnych zniw zeszlazorocznych i znacznego podniesienia się wpływu z poborów w drugim półroczu. W wydziale ministerstwa wojny oszczędzono już 23 milionów, dalsze zaś redukcje zostały zarządzone. Kredyty nadzwyczajne będą używane tylko na cele produkcyjne, co, dzięki pokojowej

polityce cara, jest możliwym. Dochody powiększone zostaną przez reformę podatkową, a dług bieżący przez coroczne umarzanie 50 milionów biletów kredytowych zredukowany będzie na 400 milionów. Tym sposobem Rosya w ciągu niewielu lat będzie mogła być wolną od deficytu.

Russkij Kur. donosi, że ministerstwo spraw wewnętrznych poruszyło sprawę sekcjarzy. Pod obrady wzięto mianowicie następujące punkta: 1) chrześcijanom dozwolili przyjmowanie służby u sekcjarzy; 2) pod pewnymi warunkami pozwalać na wnoszenie kaplic i domów modlitwy, oraz rozszerzyć ustawę z 31 grudnia 1879 r. o odnawianiu kaplic; 3) dzieciom sekcjarzy otworzyć wstęp do średnich i wyższych zakładów naukowych; wreszcie 4) udzielić im prawo wstępowania do służby w instytucjach gminnych i miejskich, a wyjątkowo także i do służby państwowej. Kwestyę uznania niektórych sekt, jako osobnych wyznań, odrzucono.

Nowosti donoszą, iż główna komisya do spraw żydowskich podzieliła swoje prace na dwie główne części. Pierwszem zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa ludności izraelskiej w rozmaitych miejscowościach. Drugą kwestyą jest rewizya wszystkich postanowień, odnoszących się do izraelitów, aby usunąć mieszające się w nich sprzeczności. W sprawie ostatniej obrady potrwają jeszcze czas dłuższy.

Mamy dzisiaj przed sobą w całości projekt nowej ustawy kościelno-politycznej, przedłożony sejmowi pruskiemu wraz z obszernymi motywami. W motywach tych powiedziano między innymi, że rząd musi się ograniczyć na zażądaniu władzy dyskrecyjnej, a to głównie ze względu na prowincje zamieszkałe przez ludność polską, w których z powodu odmiennego politycznego położenia rząd pragnie zachować sobie swobodę działania.

Dnia 16 b. m. ukonstytuowało się Koło polskie sejmu pruskiego, wybierając przez aklamacyę dr. Henr. Szumana prezesem, Ludwika Śląskiego wiceprezesem, sekretarzami pp. Grabskiego i Różańskiego. Kwestorem został p. Sew. Radoński.

Do komisji parlamentarnej należą: dr. Szuman, K. Kantak, St. Chlapowski, zastępcami są: Władysław Wierzbński i Teofil Magdziński.

List berliński *Pol. Cor.* zaprzecza doniesieniu o bliskim powołaniu saskiego ministra wojny generała *Fabrice* na posadę namiestnika Alzacji i Lotaryngii w miejsce gen. *Manteuffla*.

W d. 17 b. m. otwartym został sejm norwęski zwołany na sesję nadzwyczajną dla zatwierdzenia traktatu handlowego z Francją.

Tylko trzy dzienniki bezwarunkowo gambettystowskie, *République Française*, *Voltaire* i *Paris*, pochwalają bez żadnych zastrzeżeń projekt rewizji konstytucji wniesiony przez Gambettę. Wszystkie inne pisma republikańskie, począwszy od *Gaulois* aż do *Parlement*, czynią mniej lub więcej doniosłe zastrzeżenia, krytykując przedłożenie i jak naprzykład *Sicile*, organ prezesa Izby *Brissona*, upatrują w niem objaw dążenia do rządów osobistych. Zbyteczne byłoby dodawać, że dzienniki skrajnej lewicy i intransygentów pełne są szyderstw i potępiają bezwzględnie projekta rewizji ograniczonej, przychylając się do wniosku *Loekroya*, który żąda, aby kongresowi dano pełnomocnictwo do nieograniczonej zmiany natury zasadniczej.

Rada ministrów, odbyta w d. 17 b. m. pod przewodnictwem prezidenta *Grévy*, uchwałała, że ministrowie nie będą brali udziałów w obradach komisji nad reformą wyborczą zawartą w projekcie rewizji konstytucji. Nado rada ministrów obradowała nad przedłożeniem w przedmiocie wyonowania konkordatu, które minister *Bert* wnieść zamierza do Izby.

Ambasador francuski w Petersburgu hr. *Chaudordy* otrzymał rozkaz bezwzględnego udania się na swoje stanowisko. Rząd miał mu dać ważne instrukcje, szczególnie w sprawie egipskiej.

Ambasador w Berlinie baron *de Courcel* miał wczoraj wyjechać na miejsce swego urzędowania.

W odpowiedzi na zapytanie rządu w sprawie znizienia taryf na kolejach francuskich, kolej Zachodnia oświadczyła, jak donosi *France*, że zgadza się na propozycyę rządową. Inne koleje nie dały jeszcze odpowiedzi.

Kolonia francuska w Tunisie zaniepokojona jest doniesieniem, że rząd zamierza wycofać część wojsk z Tunisu. *Korespondencye* dziennika *Temps* przestrzegają, że byłoby to powtórzeniem zeszlazorocznego

błądu, który następnie okupił było potrzebą nową wyprawą.

Jak donosi kilka dzienników francuskich, sprawa traktatu handlowego angielsko-francuskiego jest bliska załatwienia. Z wyjątkiem pozycy win hiszpańskich i włoskich, nastąpiło już co do wszelkich kwestyj zupełne porozumienie. Daily News jednakże zapewnia, że Francya dotychczas nie odpowiedziała na ostatnie propozycje angielskie w sprawie traktatu.

Według telegramu londyńskiego, który tylko w części nakładu wczoraj podaliśmy, lord Granville nieprzyjemnie został dotknięty stanowczością noty tureckiej, protestującej przeciw mieszaniu się w sprawy Egiptu. Odbył on natychmiast konferencję z ambasadorem francuskim, rozwijając myśl odpowiedzi na tę notę, i prosił ambasadora, ażeby zawiadomił o tej myśli swój rząd. Dzienniki konserwatywne potępią jęszcze silniej z tego powodu politykę Granvillę.

Bezpośrednie doniesienia z Kairu zapewniają, że Anglia notą zbiorową wiele sobie zaszkodziła u notablów i stronnictwa narodowego, stronnictwo to bowiem nienawidzi Francji, a w nocy zbiorowej widzi dowód, że Anglia łączy się z Francją w nieprzyjaznem usposobieniu dla ruchu narodowego.

Wszystkie dzienniki angielskie i najznakomitsi członkowie duchowieństwa katolickiego w Anglii potępią stanowczo prześladowania żydów w Rossyi i wzywają lud angielski do protestu.

Z Rzymu donoszą, że układy Kuryi z rządem belgijskim o przywrócenie stosunków dyplomatycznych przybrały kierunek pomyślny, ponieważ Kurya poczyniła pewne ustępstwa.

Załatwienie przesilenia ministerjalnego rumuńskiego, odłożone do powrotu Bratiana, nastąpi zapewne wkrótce, ponieważ Bratiano jutro powraca do Bukaresztu.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 18 stycznia. Z powodu powtarzających się bezustannie doniesień i pogłosek, jakoby w łonie rządu objawiła się różnica przekonań w kwestyi zwolnienia delegacji, i jakoby minister spraw zagranicznych hr. Kalnoky miał być głównie temu przeciwnym, Wien. Abendp. na podstawie kompetentnych informacji została upoważniona do oświadczenia, iż w łonie rządu nie objawiła się dotychczas wcale jakakolwiek różnica przekonań, owszem członkowie nie tylko rządu wspólnego, lecz także

rządów obu połów monarchii już na pierwszych konferencyach, zwołanych dla naradzenia się nad środkami wojskowymi, które mają być użyte z powodu wypadków w południowej Dalmacyi, zgodzili się jednomyślnie na to, że uchwalone wówczas środki ostrożności ze względu na nie nieznaczące koszty, nie wymagają zwolnienia delegacji, ale zarazem wyrazili przekonanie, że gdyby okazała się potrzeba rozszerzenia tych środków, mogłoby to nastąpić jedynie za współudziałem delegacji. Na ostatniej też konferencji wszyscy członkowie rządu a z nimi hr. Kalnoky objawili przekonanie, że obecnie nadeszła chwila, w której potrzeba zwołać delegacje. Tym sposobem wspomniane na czele doniesienia i pogłoski okazują się zupełnie bezpodstawnymi, i takimi też są wszystkie wnioski i kombinacje, osnute na temat owych zmyślonych wersyj dziennikarskich.

Wien. Abendpost została upoważniona równocześnie do kategorycznego oświadczenia, iż wszystkie doniesienia, że w najwyższych kołach wojskowych w skutek owej mniemanej różnicy przekonań ma się zanosić na jakieś demisyje, są pod każdym względem bezpodstawne i nieuzasadnione.

Praga, 18 stycznia. Głównodowodzący generał Litzelhofen umarł dzisiaj po południu. Najd. Cesarzewicz był ułoża umierającego.

Berlin, 18 stycznia. W sejmie przedłożył minister skarbu budżet na rok 1882/83.

Paryż, 18 stycznia. Skrajna lewica i radykalna lewica oświadczyły się wczoraj za zupełną rewizją konstytucyi.

Temps rozbiegając notę turecką mówi, że postawa Anglii i Francji w Egipcie usprawiedliwiona jest zupełnie przez zaburzenia wojskowe, które jak stanowczo stwierdzono, są wynikiem intryg z Konstantynopola.

Według dziennika Télégraphe jeden uczestnik wyprawy Flattersa znajduje się jeszcze jako jeniec u Turaków.

Pomiędzy robotnikami francuskimi i włoskimi na linii kolejowej z Brives do Montauban przyszło do krwawego starcia, w którym dziesięciu zostało ranionych.

Paryż, 18 stycznia. Z Tangeru donoszą, że przedstawienia Francji skłoniły sułtana marokańskiego do przedsięwzięcia energicznych środków przeciw Bu-Amemie, Si-Sli-

manowi i innym agitatorom urządzającym napady na plebioną algierskie.

Rzym, 18 stycznia. Na posiedzeniu Izby Ricotti zapowiedział interpelację w przedmiocie polityki zagranicznej. Minister Depretis przyrzekł odpowiedzieć jutro, czy gabinet przyjmuje interpelację i na kiedy. Dep. Coppino złożył sprawozdanie z przedłożenia o reformie wyborczej, które umieszczone będzie na piątkowym porządku dziennym. Sella złożył mandat poselski.

Wiedeń, 19 stycznia. Fremdenblatt dowiaduje się, że rząd zażądał od delegacji nadzwyczajnego kredytu jednorazowego w kwocie 3,100.000 zł. i przyzwolenia na nadzwyczajne wydatki trzechmiesięczne w kwocie 1,200.000 miesięcznie, czyli razem 6,700.000 zł.

Wiedeń, 19 stycznia. (Tel. pr.) Według doniesienia dzienników prezydent policji wiedeńskiej baron Marx, miał zostać spensjonowanym.

Trybunał kasacyjny zatwierdził wyrok tarnowskiego sądu przysięgłych w sprawie dostawy wojskowego Hersza Rappaporta.

Węgierski minister skarbu hrabia Szapary spodziewanym jest dzisiaj w Wiedniu i ma wziąć udział w opracowaniu ostatecznem przedłożen dla delegacji wspólnych.

Berlin, 19 stycznia. (Tel. pr.) W motywach budżetu przy pozycyi na ustanowienie poselstwa przy Kuryi rzymskiej powiedziano, że od czasu zmiany papieża ustał formalny powód do nieutrzymywania z Kuryą stosunków dyplomatycznych.

Petersburg, 19 stycznia. (Tel. prywat.) W okolicy przedmiejskiej Dynaburga miały miejsce napaści na Niemców i Łotyszów. Wichrycielami mają być Rosyjanie, po części podchodzący z innych miast cesarstwa. Z estońskiej części Infant nadchodzą ciągle wiadomości o podpalaniach po wsiach. Ludność jest przekonana że jest to dziełem uorganizowanej bandy złoczyńców.

Londyn, 19 stycznia. Według onegdajszego telegramu biura Reutersa z Buenos-Ayres depesza otrzymana z Valparaiso donosi o zawarciu pokoju między Boliwią i Chili. Warunki traktatu mają stanowić, że Boliwia odstępuje posiadłości nadbrzeżne i zrywa stosunki z Peru.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 18 stycznia 1882, godzina 2 m. 24
 Losy kredytowe 176.50. Węg. akcyje kredyt. 306.—, Akcyje anglo-austr. 131.50, Akcyje banku Union 129.—, Akcyje kolei Karola Ludwika 299.—, Akcyje kolei północnej 250.—, Akcyje kolei południowej 141.50. Akcyje kolei Alfeld. 164.—, Akcyje kolei Elżbiety 210.50, Akcyje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 167.—, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 158.—, Wiedeńskie losy 125.—, Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Węgierskie obligacje państw. w złocie 96.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 100.50, Losy regulacyi Cissy 108.25. Losy tureckie 25.75, Węgierska renta 118.60, Akcyje banku związkowego 128.25, Akcyje banku obrotowego —, Akcyje kolei węgiersko-galicyjskiej —, Akcyje kolei państwowej —, Rubel papierowy 1.23 1/2. Węgierskie losy 117.75, Marka niemiecka —. Usposobienie silne.

Wiedeń, 18 stycznia 1882, godz. 6 min. 45.
 Akcyje kredytowe 316.25, Anglo-Austryackie —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 300.—, Południowa —, Renta papierowa 75.40, Galicyjskie listy zastawne 101.— Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny 102.—, Losy z r. 1880 —, Napoleondor 9.47 1/2 (?), Rubel papier. —. Usposobienie —

Wiedeń, 19 stycznia 1882, 10 godz. m. 50
 Akcyje kredytowe 315.25, Anglo-Austr. 132.—, Akcyje banku Union 137.25, Kolej Karola Lud. 299.75, Południowa 142.— Renta papierowa —, Galicyjskie listy zastawne —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny —, Losy z roku 1880 —, Napoleondor 9.46 1/2, Rubel papierowy 1.23 1/2, Usposobienie silne.

Telegrafny zbożowe z d. 18 stycznia. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogr. 12.50 do 13.— zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., kowita pr. 10.000 liter procent 32.50 do 32.75 zł. Buda-Peszt: Pszenica 100 kilogr. (na jesień) 12.43 do 12.45 zł., rzepak (sierpień—wrzesień) — do 13.60 zł. — Berlin: Pszenica żółta (mwrzes. pazd.), 22.4 25 m. żyto — m., spirytus 57.— m., olej rzepakowy 47.50 m., — Szczecin: Pszenica —, — Paryż: maki 150 kilogr 66.25 fr. olej rzepakowy 78.— fr., spirytus — fr. — Wrocław: Pszenica — żyto —, owies —, sponcytus —, kukurudza —, Kolonia —

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński

Przedpłata na „Gazetę Lwowską” wynosi całorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorem cało- i półroczni, (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki”, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. „Przewodnik” prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej.
 Lwów dnia 18 stycznia 1882.

	płaca żądają	
	złr. ct.	złr. ct.
1. Akcyje za sztukę.		
Kol. g. Kar. Lud. po 200 zł. m. k.	298 —	303 —
Kol. lwow.-czern.-jass. po 200 zł. w. a.	166 —	171 —
Banku hip. galic. po 200 zł. w. a.	305 —	309 —
Banku kred. gal. po 200 zł. w. a.	260 —	263 —
2. List. zast. za 100 zł.		
Tow. kredyt. galic. 5 pr. w. a.	100 80	101 80
„ „ „ 4 pr. w. a.	95 90	96 90
„ „ „ 5 pr. okresowe	100 80	101 80
Tow. kred. gal. 2 pr. w. a. los 4 1/2	92 —	93 —
Banku hip. galic. 6 pr. w. a.	101 50	102 50
„ „ „ 5 pr. w. a.	99 —	100 —
„ „ „ 5 pr. w. a. wylosowane z 10 pr. premii	102 25	103 25
Listy dłużne g. Z. kr. w. 6 pr. w. a.	101 75	103 50
„ „ „ „ 5 pr. w. a.	94 50	96 —
3. Listy dłużne za 100 zł.		
Ogóln. roln. kred. Zakład dla Gal. i Bukow. 6 pr. los. w 15 lat.	92 —	94 —
4. Oblig. za 100 zł.		
Indemniz. galic. 5 pre. m. k.	99 75	101 —
Oblig. Komunalne gal. Zakł. kred. włościańskiego 6 proc. w. a.	101 —	102 50
Pożyczki kr. z r. 1873 po 6 pr. w. a.	101 25	102 75
5. Losy miasta Krakowa		
18 —	20 —	
„ Stanisławowa	24 50	27 —
6. Monety.		
Dukat holenderski	5 50	5 60
Dukat cesarski	5 52	5 62
Napoleondor	9 42	9 54
Półimperyal	9 69	9 80
Rubel rossyjski srebrny	1 52	1 62
„ papierowy	1 22 1/2	1 24 1/2
100 marek niemieckich	57 90	58 60
Srebro	—	—
Kupony w srebrze	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej
 z dnia 16 stycznia 1882.

1. Dług państwa. płaca żądają	
Jednolity dług państwa w banknot. maj-listopad	75 95 76 10
lut-y-sierpień	76 10 76 25
Jednolity dług państwa w srebrze styczeń-lipiec	77 20 77 35
kwiecień-październik	77 20 77 35
Losy z roku 1854 po 250 zł. m. k.	121.— 122.—
„ „ 186. po 500 zł. w. a. 5 pr.	132.25 132.75
„ „ 1860 po 100 zł. 5 pr.	135. 136.—
„ „ 1864 po 100 zł.	172.25 173.—
„ „ 1861 po 50 zł.	169.— 170.—
Renty Com po 42 lir austr.	— —
Listy zastaw. domen. państw. po 120 złr. 5 pr.	145 — 146.50
Austr. Asyg. skarb. zwrotne 1882 5 pr.	106.75 101.—
Renta papierowa 5% z r. 1881	92.50 92.80
Austr. renta zł. wolna od podatku 4 pr.	93.40 93.60
2. Obligacje indemn. 5 pr. (za 100 zł. m. k.)	
Czech	105.25 —
Bukowiny	100.— 100.75
Galicyi	100.25 10 75
Niższej Austrii	105.— 106.—
Siedmiogrodu	99.50 10 —
Węgier	99.50 100 25
3. Akcyje.	
Bank Anglo-aust. 200 zł. emit. zł. 120	133.75 134.25
Inst. kred. dla handlu po 160 zł.	317.50 318.—
Niższo-austr. tow. eskont. po 500 zł.	890.— 89 1/2
Gal. banku hip. po 200 zł.	— —
Gal. bank d. han. i prz. a 200 zł. wpł. 40 pr.	— —
Gal. zakł. kred. ziemski a 200 złr.	— —
Banku austro-węgiersk. a 600 złr.	834.— 836.—
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebrze	— —
Aust. Tow. żegluga par. dun. po 500 zł. m.	563.— 565.—
Kol. Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. m.	213.— 214.—
Kol. Preszów-Tarn. (w. c.) a 200 zł.	— —
Północna kolej po 1000 zł. m. k.	2490.— 2500.—
4. Listy zastawne losowane.	
Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny w 15 l. 6 pr.	— —
Powsz. austr. zak. kr. ziem. 5 pr. w. sr.	100.50 100.80
„ „ „ „ premii po 3%	101.75 102.25
Gal. zak. kr. ziem. Krak. los w 15 l. 6 pr.	— 104.50
„ „ „ „ w 20 l. 7 pr.	105.75 106.75
„ „ „ „ w 36 l. 5 1/2 pr.	99 — —
Gal. Tow. kred. w. a. po 4 proc.	96.25 96.75
„ „ „ „ po 5 proc.	101.25 101.75
„ „ „ „ po 5 proc. w	101.25 101.75
Gal. banku hip. po 6 proc.	102.— 102.30
Gal. Zakł. kred. włośc. po 6 pr.	102.— 103.—
Banku austro-węgiersk. po 5 pr.	1.— 101.20
Węg. Tow. ziem. akc. po 5 1/2 proc.	— 99.50
„ Zakł. kr. ziem. po 5 1/2 proc.	101.75 103.—
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)	
Kol. Albrechta a 300 zł. 5 pr. w. a.	95.50 96.—
Tow. kol. żel. Preszów-Tarnów (w. cz.) a 300 zł. 5 proc. w srebrze	93.25 93.75
Kol. pół. po 100 zł. m. k.	105.25 105.75
„ „ po 100 zł. w. a.	101.50 —
Kol. gal. Kar. Lud. emisya z r. 1881 po 4 1/2 pr.	100.50 100.75
Kol. Lwow.-Czer.-Jass. III. emis. a 300 złr. 5 proc. w srebrze z r. 1865	94.50 95.—
„ „ „ „ z r. 1867	100.75 101.25
„ „ „ „ z r. 1868	98.20 98.70
„ „ „ „ z r. 1872	97.70 98.—
Węg. gal. kol. a 200 zł. 5 pr. w. sr.	94.60 94.80
6. Losy.	
Inst. kr. dla han. i pr. po 100 zł. w. a.	176.— 177.—
Clarego po 40 zł. m. k.	39.50 40 50
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.	115.50 116.50

	płaca żądają
Keglevicha po 10 zł. m. k.	17.50 —
Losy mias a arakowa	19 — 20.—
Pożyczka miasta Lublany po 20 zł.	23.40 24.—
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	40.75 41.25
Palięgo po 40 zł. m. k.	38.— 38.50
Fundacya szpitala Arcyca. Rudolfa	21.— 21.60
Salma po 40 zł. m. k.	— —
St. Genois po 40 zł. m. k.	48.50 49.50
Pożycz. m. Stanisławowa (po 20 zł. w. a.	26.— 27.—
Poż. Tryestu po 100 zł. m. k.	127.— 128.—
„ „ po 50 zł. w. a.	64.— 66.—
Waldsteina po 20 zł. m. k.	— —
Windischgrätz po 20 zł. m. k.	38.25 38.75

7. Weksle (na 3 miesiące)

Augsburg na 100 zł. w. p. n.	— —
Berlin za 100 mark w. p. n.	— —
Frankfurt za 100 mark w. p. n.	— —
Hamburg za 100 mark w. p. n.	— —
Londyn za 10 ft. szt.	119.30 119.55
Paryż za 100 fr.	47.32.50 47.37.50

Kurs złota.

Dukat cesarski men.	5.59.—	5.61.—
„ pełnej wagi	5.59.—	5.61.—
Korona	— —	— —
2 1/2-frankówka	9.45.50	9.46.—
Rossyjski imperyal	9.71.—	9.73.—
Talar związkowy	— —	— —
Srebro	— —	— —

Z lwowskiej izby handlowej i przemysłowej.
 Telegrafowany kurs wiedeński
 z dnia 18 stycznia 1882.

	zł. ct.
Jednolity dług państwa w banknotach	75 30
„ „ „ w srebrze	76 30
Renta w złocie	92 30
Losy pożyczki z r. 1860	132 50
Akcyje banku austro-węgierskiego	824 —
„ „ kredytowego	31 25
Londyn	119 0
Srebro	— —
Napoleondor	9 46
Dukat cesarski men.	5 59
100 marek niemieckich	58 30

(364 2—3) **E d y k t.**

L. 5201. C. k. sąd powiatowy w Strzyżowie zawiadamia, iż dnia 20 lutego, 20 marca i 19 kwietnia 1882 zawsze o godzinie 10 rano egzekucyjna sprzedaż ogrodu pod l. k. 79 w Ozdudcu położonego, Walentego i Anieli Wojciechowskich własnego, ciała tabularnego niestanowiącego, na zaspokojenie wierzytelności Franciszki Hajser w kwocie 149 zł. a. w. z pn. przedsięwziętą, i przy trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej sprzedana zostanie.

Cena szacunkowa 300 zł., wadium 30 zł. Akt opisanie i oszacowanie jakoteż resztę warunków licytacyjnych są w aktach do przejrzania.

C. k. Sąd powiatowy.

Strzyżów dnia 25 listopada 1881.

(393 2—3) **E d y k t.**

L. 8594. Zawiadamia się z miejsca pobytu niewiadomych Seńka i Katarzynę Bidników, że Jan Filipczak wniósł przeciw nim dnia 13 listopada 1881 l. 8594 skargę o zapłacenie sumy 40 zł., na którą nowy termin do rozprawy drobiazgowej na dzień 31 stycznia 1882 o godzinie 9 rano wyznaczono, a pozew z wezwaniem ustanowionemu kuratorowi Janowi Gościńskiemu doręczono.

Wzywa się przeto Seńka i Katarzynę Bidników, ażeby rzezonemu kuratorowi informacyi udzielili lub ustanowili innego za go zastępcę sądowi przedstawili.

C. k. Sąd powiatowy.

Sanok dnia 12 grudnia 1881.

(392 2—3) **E d y k t.**

L. 4459. C. k. sąd powiatowy w Radymnie odbędzie na rzecz Barucha Reissberga w celu zaspokojenia 36 zł. z pn. egzekucyjną licytację gruntu na 3 korce wysiewu pod nr. 108 w Nienowicach położonego, niestanowiącego ciała hipotecznego, w dniach 31 stycznia, 1 marca i 13 kwietnia 1882 zawsze o godzinie 10 rano w sądzie.

Cena wywołania 185 zł., wadium 19 zł. a. w. Resztę warunków wolno w sądzie przejrzeć.

Radymno dnia 3 grudnia 1881.

(390 2—3) **E d y k t.**

L. 1606. C. k. sąd powiatowy w Mikulińcach ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności Eisika Rosenzweiga w kwocie 230 zł. z pn. odbędzie się w sądzie tutejszym w dniach 30 stycznia, 27 lutego i 27 marca 1882 o godzinie 9 z rana przymusowa licytacja 2/3 części realności tabularnej pod nr. k. 124 w Mikulińcach wedle księgi gruntowej Chaima Jellera własnych, na pierwszych dwu terminach za cenę wywołania lub wyższą, na trzecim terminie za jakakolwiek cenę.

Cena wywołania wynosi 2600 zł., wadium 260 zł. a. w. Kuratorem wierzycieli, którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego do tabuli weszli ustanowiono Antoniego Grzanowskiego z Mikuliniec.

Blizsze warunki licytacji i protokoły oszacowania i wyciąg tabularny przejrzeć można w tusadowej registraturze.

C. k. Sąd powiatowy.

Mikuliniec dnia 15 września 1881.

(398 2—3) **E d y k t.**

L. 47516. C. k. sąd krajowy dla spraw karnych we Lwowie wskutek prośby Eugeniusza Głanz de praes 14 sierpnia 1878 l. 41469, wzywa niniejszym edyktem każdego posiadacza wrzeczono zagubionej karty zastawniczej c. k. uprz. galic. Banku hipotecznego we Lwowie nr. 3966 dnia 21 stycznia 1878 wydanej na zastawione za kwotę 60 zł. a. w. na 3 miesiące pół losu państwowej pożyczki z roku 1864 ser. 1022 nr. 53 nominalnej wartości 50 zł. i losu miasta Stanisławowa nr. 16093 nominalnej wartości 20 zł. a. w., ażeby takową w przeciągu jednego roku, sześciu tygodni i trzech dni tutejszemu sądowi tem pewniej przedłożył, ile że w razie przeciwnym za umorzoną i wszelkiej mocy prawnej pozbawioną zostanie.

Lwów dnia 28 września 1878.

(385 —3) **E d y k t.**

L. 88. C. k. sąd obwodowy w Kołomyi w sprawie wekslowej Józefa Finka przeciw masie leżącej Herscha Sternhella pto 400 zł. ustanowił kuratorem dla tejże masy leżącej Herscha Sternhella adwokata dra p. Zakrzewskiego i doręczył mu nakaz zapłaty z dnia 5 stycznia 1882 l. 88

Kołomyja dnia 5 stycznia 1882.

(331 2—3) **E d y k t.**

L. 13788. C. k. sąd obwodowy w Stanisław. niniejszym edyktem wiadomo czyni iż celem zaspokojenia przez gminę miasta Stanisławowa przeciw Leisorowi Regens reif wywalconych sum 720 zrz. 720 zrz. 720. zrz. 15648 zrz 70 et 80 zrz. 80 zrz. i 1738 zrz. 74 et. w. a. zpn. publiczna licytacja realności pod l. 189 i 190 3/4 w Stanisławowie położonej do dłużnika należącej w trzech terminach a to: 23 Marca 1882 20 Kwietnia 1882 i 22 Maja 1882 każdą razą o godzinie 10tej z rana w tutejszym sądzie odbędzie. Cenę wywołania stanowi wartość tej realności 36995 zrz. 78 et w. a. przez sądowe oszacowanie wypośredkowaną, zaś wadium wynosi 10 pr. ceny wywołania t. j. 3770 zrz. w. a. bądź w gotowiznie bądź też w papierach wartościowych na giełdzie notowa-

nych. Resztę warunków licytacyjnych akt oszacowania i wyciąg hipoteczny w tusadowej registraturze przejrzeć lub odpisać można. O czym się strony interesowane, a to wiadomo do rąk własnych zaś pana Alfreda Vacano tudzież tych, którzyby po dniu 21 listopada 1881 do tabuli weszli lub którymby uchwała z jakiego k lwek powodu albo weale nie, albo za późno doręczona została, do rąk kuratora pana adw. Dr. Kitzzen-Henboga z zastępstwem p. adw. Dr. Fschlera tudzież niniejszym edyktem zawiadamia.

Stanisławów 17 grudnia 1881

(381 2—3) **O b w i e s z c z e n i e.**

L. 5593. C. k. sąd powiatowy w Obertynie podaje do wiadomości, że 2/7 części realności pod Nk. 199 w Obertynie położonej do masy spadkowej Srula Ieka, Reiss należących ciała tabularne, nie stanowiącej w drodze spadkowej na dniu 21 marca i 24 kwietnia 1882 o godz. 9 z rana a to na pierwszym terminie powyżej lub za cenę szacunkową w drugim i poniżej ceny szacunkowej w budynku sądowym przez publiczną licytację sprzedanemi będą.

Obertyn dnia 24 listopada 1881.

(384 2—3) **E d y k t.**

L. 87 C. k. sąd obwodowy w Kołomyi w sprawie wekslowej Józefa Finka przeciw masie leżącej Herscha Sternhella pto. 1000 zł. ustanowił kuratorem dla tejże masy leżącej adw. Dr. p. Zakrzewskiego i doręczył mu nakaz zapłaty z dnia 5 stycznia 1882 l. 87. Kołomyja 5 stycznia 1882.

(352 2—3) **O b w i e s z c z e n i e**

L. 4919. C. k. sąd powiatowy w Obertynie podaje do wiadomości że w sprawie ek. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego celem ściągnięcia kwoty 200 zł. w. a. z pn. sprzedana będzie dnia 14 marca i 18 kwiet. 1882 o godz. 9 z rana powyżej lub za cenę szacunkową a na dniu 23 maja 1882 o godz. 9 z rana poniżej ceny szacunkowej realności pod lk. 318 subr w Czortowcu położona Wasyla Michalezka własna ze wszystkimi do tej realności należącymi w protokole opisu zastawniczego z dnia 18 października 1871 do l. 4779 opisanyimi gruntami i innymi przynależnościami ciała tabularnego niestanowiąca, w drodze przymusowej licytacji w tusadowym budynku.

Cena szacunkowa wynosi 600 zł.

Wadium złożyć się mające wynosi 60zł reszta warunków licytacyjnych może być przejrzana w tusadowej registraturze.

Obertyn dnia 28 października 1881.

(367 2—3) **E d y k t.**

L. 4542. C. k. sąd powiatowy w Radymnie przeprowadzi egzekucyjną sprzedaż realności pod Nr. 137 w Sosnicy położonej, ciała hipotecznego nie stanowiącej Jewki Hrysa Hołyszaków własnej w sprawie egzekucyjnej Zakładu kredytowego włościańskiego pto 130 zł. 11 et. w dniach: 16go lutego, 21go marca, 19go kwietnia 1882, zawsze o godzinie 10tej rano w sądzie.

Cenę wywołania ustanawia się 600 zł.

Wadium 60 zł.

Resztę warunków wolno przejrzeć w sądzie

C. k. sąd powiatowy.

Radymno dnia 21go grudnia 1881.

(363 2—3) **E d y k t.**

L. 2917 C. k. sąd powiatowy w Strzyżowie zawiadamia iż dnia 13, lutego 13 marca i 12 kwietnia 1882 zawsze o 10 przed południem egzekucyjna publiczna sprzedaż realności pod Nr. 122 w Godowy położonej Franciszka Hatery własnej ciała tabularnego niestanowiącej na zaspokojenie wierzytelności Zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 191 zł. 84 et. w. a. z pn. przedsięwziętą i przy trzecim terminie także niżej ceny sprzedana zostanie

Cena szacunkowa 400 zł. wadium 40 zł

Akt opisanie i oszacowanie jakoteż resztę warunków licytacyjnych są w aktach do przejrzania.

Strzyżów 25 listopada 1881.

(387 2—3) **O g ł o s z e n i e.**

L. 21. Samborski c. k. sąd obwodowy jako handlowy ogłasza, że w roku 1882 wpi sy do rejestrów handlowych, tudzież rejestrów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych tego sądu obwodowego ogłaszane będą w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej

Sambor 10 stycznia 1882.

(391 2—3) **E d y k t.**

L. 7204. Podaje się do wiadomości, że celem zaspokojenia pretensyi Franciszka Keczmera w kwocie 350 zł. w. a. odbędzie się licytacyjna sprzedaż połowy realności pod l. 24 st 141 now. w Porębie w. położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, dłużnika Józefa Sandacza własnej w dwóch terminach, a mianowicie dnia 13 lutego i 13 marca 1882, każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym gmachu sądowym.

Gdyby na tych terminach sprzedaż do skutku nie przyszła, wyznacza się do ułożenia lżejszych warunków termin na dzień 13 marca o godzinie 3 po południu.

Cena wywołania 1400 zł. w. a.

Wadium 140 zł. w. a.

Protokoły opisanie i oszacowania i wa-

runki licytacyjne przejrzeć można w tutejszozasadowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Oświęcim 21 grudnia 1881.

(389 2—3) **E d y k t.**

L. 3911. Na zaspokojenie wierzytelności zakładu kr dytowego włościańskiego w sumie 263 zł. 13 et. w. a. z pn. odbędzie się w sądzie tutejszym dnia 23 lutego, dnia 23 marca i dnia 20 kwietnia 1882, każdym razem o godzinie 10 przed południem egzekucyjna sprzedaż licytacyjna realności Wolfa Prewelera pod l. k. 142 rep. 51 w Smarżowie położonej, a ciała tabularnego niestanowiącej.

Cena wywołania 1000 zł. w. a.

Wadium 100 zł. w. a.

Resztę warunków i akt zastawniczego opisanie i oszacowania przejrzeć można w registraturze sądowej.

Z c. k. sądu powiatowego.

Łopatyn dnia 8 grudnia 1881.

(379 2—3) **E d y k t.**

L. 4187. Dnia 19 stycznia, 20 lutego i 31 marca 1882, każdy razem o godzinie 11 rano przedsięwzięcie podpisany sąd przymusową publiczną licytację realności l. 25,35 w Sokolikach położonej, n. etabularnej, Franciszki i Wandy Longchamps własnej, celem zaspokojenia wierzytelności c. k. uprz. gal. zakładu kredytowego włościańskiego 400 zł. w. a. z pn.

Cena wywołania 800 zł. w. a., a wadium 10 pr.

Resztę w tusadowej registraturze można się wywiedzieć.

C. k. sąd powiatowy.

Borynia dnia 2 listopada 1881.

(382 2—3) **E d y k t.**

L. 4238. C. k. sąd powiatowy w Sanoku podaje do wiadomości, że dnia 23 stycznia, 23 lutego i 27 marca 1882, każdym razem o godzinie 10 rano przeprowadzoną zostanie publiczna sprzedaż połowy realności włościańskiej pod l. k. 23 w Prusieku położonej, wykazem hipotecznym l. 41 objętej Huczki Jana własnej, na zaspokojenie wierzytelności Altera Ament w kwocie 30 zł. z przyn

Dla wierzycieli, którzyby po dniu 2 czerwca 1881 na rzeczonej realności prawo zastawu uzyskali, lub którymby z jakiegokolwiek przyczyny r zolucyi licytacyjnej, doręczyć nie byłoby można, ustanawia się kuratora w osobie adwokata dr. Iskrzyckiego w Sanoku

Sanok 9 czerwca 1881.

(388 2—3) **O b w i e s z c z e n i e.**

L. 15091. C. k. sąd powiatowy w Koszowie zawiadamia mających chęć kupienia, że w sprawie Iwana Prochnickiego c. synonaryusza Maryi Majdannik przeciw Iwanowi Majdannik o 34 zł. z pn. odbędzie się tu przymusowa sprzedaż realności, dłużnika w Monastyrsku l. 32 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej w terminach, a to dnia 16 lutego, 15go marca i 19go kwietnia 1882, zawsze o godzinie 10 rano z tem, że realność ta na pierwszym terminie tyl o za cenę szacunkową lub wyżej, a w terminie ostatecznym i niżej takowej sprzedana będzie.

Akta opisanie i oszacowania i bliźsze warunki licytacyjne wolno przejrzeć w ts registraturze.

Koszów 2 lutego 1881.

(353 2—3) **O b w i e s z c z e n i e.**

L. 4920 C. k. sąd powiatowy w Obertynie podaje do wiadomości, że w sprawie c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego włościańskiego celem ściągnięcia kwoty 252 zł. 61 et w. a. z pn. sprzedana będzie na dniu 14

marca i 18 kwietnia 1882 o godz. 9 zrana powyżej lub za cenę szacunkową a na dniu 23 maja 1882 o godzinie 9 z rana poniżej ceny szacunkowej realności pod l. k. 92 subr. 161 Czortowcu położona Matya Serhennika własna ze wszystkimi do tej realności należącymi w protokole opisu zastawniczego z dnia 3 października 1872 do l. 4238 opisanymi gruntami i innymi przynależnościami ciała tabularnego niestanowiąca w drodze przymusowej licytacji w tusadowym budynku. Cena szacunkowa wynosi 600 zł.

Wadium złożyć się mające wynosi 60zł. reszta warunków licytacyjnych może być przejrzana w tusadowej registraturze.

Obertyn dnia 28 października 1881.

(386 2—3) **E d y k t.**

L. 6903. Sąd obwodowy odbędzie uchwałę sądu krajowego we Lwowie z 23 kwietnia 1881 l. 14491 dozwoloną egzekucyjną sprzedaż Kasina wiela i Przymiarki w sprawie galic. akc. Banku hipotecznego przeciw Majerowi Stoegerowi o 543 zł. 75 et. a. w. etc. dnia 29 marca i 3 maja 1882 o godzinie 10 rano nie poniżej ceny wywołania 32195 zł. a w.

Wadium stanowi kwota 3220 zł. Do ułożenia ułatwiających warunków w przypadku nieprzeprowadzenia licytacji, wyznacza się termin na 3 maja 1882 o godzinie 4 po południu.

O czym się zawiadamia Antoniego Zubrzyckiego przebywającego w Bośni w miejscu niewiadomem, tudzież wszystkich wierzycieli, którzyby po dniu 19 grudnia 1880 prawo zastawu na dobrach Kasina wiela i Przymiarki nabyli, jakoteż i tych wierzycieli, którymby uchwała niniejsza, albo która z następnych uchwał sądowych w tej sprawie wydanych z jakiegobądź powodu wcześniej przed terminem lub weale doręczona nie była, przez kuratora adwokata S hornsteina z substytucją adwokata Żelechowskiego w Nowym Sączu.

C. k. Sąd obwodowy.

Nowy Sącz dnia 24 grudnia 1881.

Doniesienia prywatne.

Na karnawał 1882!

Bekawiczki

ala „Sara Bernhardt“ ze skórek glacie i dniejskich, francuskim krojem, także z boku sznurowane, robi do miary (279 3—4)

J. N. SPOŻARSKI

bekawicznik

ulica Halicka l. 25 we LWOWIE.

Uprasza się o wczesne zamówienie.

L. 80

3—3 342

Obwieszczenie.

Zwierzechność gminy miasta Myślenic podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w dniu 24go stycznia 1882 r. prawo opinacyi miejskiej w drodze ofertowej licytacji wydzierzawionem będzie na czas trzech lat, t. j. od 1 stycznia 1883 aż do końca grudnia 1885 r. w kancelaryi Urzędu gminnego. Wadium wynosić będzie 25°/₁₀₀ z kwoty zaofiarowanego czynszu, zaś oferty do godziny 12tej powyższego dnia przyjmowane będą.

Zwierzechność miasta

Myślenic 15 stycznia 1882

Burmistrz J. Schally

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

Akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi

6% LISTY HIPOTECZNE,

5% Listy hipoteczne.

jako też

5% Premiowane Listy hipoteczne,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów fundusów państwowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wadya. — są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezwzględnie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizyi.

(2 6—?)

KAZIMIERZ LEWICKI

We Lwowie, ulica Trybunalska l. 6.

GLÓWNY SKŁAD DLA GALICJI

(162 10-?)

Porcelany, Szkła i towarów mieszanych

Założony w roku 1845

Zakład usługowy

miasta Lwowa donosi szanownej P. T. Publiczności. że kierownik tego Zakładu, pan **Konstanty Gawlikowski**, został z dniem 2 stycznia z tej posady uwolniony (431)

Prawnik

ukończony, poszukuje zajęcia w godzinach popołudniowych jako nauczyciel, lektor, pisarz i t. p.

Adres w Administracji.

(373 2-3)

Na karnawał na rok 1882.

Najnowsze ulubione Tańce **F. Tymolskiego.**

Po żniwach „Mazury“ 64 ct.
Naj bude jak buwało „Dumka i Kołomyjki“ 64 ct.
Twoje oczy „Walec“ 90 ct.
Kopciuszek „Polka francuska“ 45 ct.
Polne kwiaty „Kadryle z motywów narodowych“ 70 ct.

Dostać można we wszystkich księgarniach i u kompozytora, ulica Sykstuska l. 13, II piętro.

(76 6-10)

Dyetaryusz

młody, czerstwy, wyżej wykształcony, biegły w polskim i niemieckim, pismo piękne, szybkie, posiadający chlubne świadectwa, biegły w manipulacji sądowej i zakładaniu ksiąg gruntowych, poszukuje posady.

ADRES: S. S. poste restante **Nowy Sącz.**

Izydor Wohl

ulica Sykstuska l. 6

we Lwowie

poleca Szan. P. T. publiczności

swój **WYŁĄCZNY** skład **HERBATY** rosyjskiej.

Laskawe zlecenia odwrotną pocztą. (85.1 19-13)

Służąca

rzetelną i zgrzeczną do wszelkich usług w domu familijnym, poszukuje miejsca we Lwowie. Bliższą wiadomość udzieli Biuro wydawnicze **Józefa Birklego**, Lwów, Rynek l. 26, I. piętro (250 2-10)

PAPIER WYWIANSKI

Ogromne powodzenie tego środka zależy od jego własności sprowadzania na powierzchnię ciała zapalenia i rozdrażnienia, które dotknęły najżywniejsze organa; tym sposobem przeciaga od choroby na części ciała mniej delikatne i daje większą łatwość uleczenia takowej. Najznakomitsi lekarze zalecają go przeciw **katarom, kaszłom, niezbytowi oskrzeli, chorobom gardlanym, grypie, gośćcowi, bolom w krzyżach** i t. p. Użycie tego papieru bardzo proste, jedynie przyłożenie wystarcza i pozostawia tylko lekkie świązobienie. — Cena pudełka 1 fr. 50 c. w Paryżu.

Dostać można w Warszawie w aptekach pp. Heinricha i Barcza; we Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Ruckera i Krzyżanowskiego.

(7433 10-18)

Szematyzm

Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstw. Krakowskim

na rok

1882

nabyć można po cenie 2 zł. 60 ct. w Ekspedycji

„GAZETY LWOWSKIEJ“

Zamiejscowi zechcą przesłać 2 zł. 70 ct., z których przypada 10 ct. na opakowanie i list frachtowy.

Szematyzm przesyłamy tylko za niszczaniem należytości z góry. Za pobraniem należytości nie przesyłamy Szematyzmu.

Pracownia SUKIEN DAMSKICH i SZKOŁA KROJU MARYI RIEDLÓWNEJ
we Lwowie, ul. Halicka 40.
wykonywa po cenach przystępnych wszelkie zamówienia w najkrótszym czasie, najgustowniejszym podług najnowszych żurnali. (425 1-6)

Dla Dam!

W pracowni mojej wykonuje się wszelkie w zakres krawieczyzny damskiej wchodzące roboty, po cenach bardzo przystępnych, rącząc za staranne i modne wykonanie tyłże, jako też suknie balowe, według zamówień i z własnych materyj i okrycia wszelkiego rodzaju.

Rynek lic. 43, pod firmą p. **Ksawerego Głodzińskiego**, gdzie udzielam jak dawniej naukę kroju i szycia sukien damskich.

Paulina Steidl.

(303 -- 6)

Nowo urządzony handel HERBATY EDMUNDA F. RIEDLA
we Lwowie, plac Maryacki l. 10
WYSIEWKI
z najlepszych herbat
po zł. 1.20 i 1.50 za 1/2 kilo.

Nowo urządzony handel

HERBATY

chińsko - rosyjskiej

EDMUNDA F. RIEDLA

we Lwowie, plac Maryacki l. 10

poleca zbioru majowego:

1/2 kilo Congo	Nr. 1.	zł. 1.60
Souchong czarna	2.	2.-
Souchong czarna	3.	3.-
zbiór majowy	4.	4.-
Kaysow	5.	4.-
Melange de Londres	6.	3.-
Pecco	7.	4.-
Karawanowa	8.	6.-
„najprz.“	9.	3.-
Gumpow. perłowa	10.	4.-
przed.	10.	4.-

Herbata Souchong czarna zbiór majowy, w oryginalnych chińskich skrzynkach i ołowiu opakowana, ważąca bez opakowania 700 gramów, czyli 1 1/2 funta wiedz. 3 złr. 50 ct.

Wysiewki herbaciane 1/2 kilo zł. 1.20 z najl. herb. 1.50

Zamówienia z prowincji wysłać się odwrotną pocztą.

Opakowania nie liczy się.

(7 2-?)

Wypożyczanie naczyń stołowego z porcelany i szkła, etażer i koszów na owoce, oraz noży i widelców na uczy, bale i wieczorki.

Podczas pobytu Najjaśniejszego Pana we Lwowie, dostarczałem nakrycie stołowe równocześnie na obydwie bale

Wyszczególniona Czterema medalami i listem pochwalnym.

Plomba balsamiczna do zębów. Ze wszystkich plomb dotychczas używanych, plomba balsamiczna okazała się najpraktyczniejszą, 1) jest ona bardzo łatwą w zastosowaniu; 2) jest nieszkodliwą; 3) dokładnie wypełnia otwór w zębie; 4) natychmiast twardnieje; 5) nie podlega rozkładowi; 6) miazdzy zębowej ani też zęba nie niszczy; 7) wstrzymuje pruchnięcie i psucie się zęba i nerwu zębowego, w skutek czego nie odnawia się b l zęba.

Esencja aromatyczna do płukania ust. Kilka kropel dodanych do wody, daje bardzo przyjemne, orzeźwiający i wzmacniający działy płukanie, usuwa kamień i nieprzyjemny zapach w ustach, zębom przywraca białość i chroni od psucia się; jest jako środek toaletowy bardzo poszukiwana. — 80

Esencja mięciowa. Kilka kropel dodanych do wody daje bardzo przyjemne, orzeźwiający do ust płukanie. — Częste płukanie ust zapobiega psuciu się zębów i osadzeniu kamienia. — 50

Pasta mięciowa do czyszczenia zębów. Oprócz przyjemnego smaku nadaje zębom białość, usuwa kamień i kwas. — 30

Pasta na zęby roślinno-alkaliczna. Pasta odznacza się przyjemnym zapachem i smakiem, wybornie oczyszcza zęby i nadaje im perłowa białość, zobojętnia kwasy i wzmacnia dziąsła i jako środek toaletowy jest niezbędna. — 1-

Pastyki aromatyczne do ust dla nadania przyjemnego oddechu przy mówieniu. Szczególnie zaleca się osobom palącym tytoń i cierpiącym na cuchnięcie z ust, pigułka jedna — 5 pudełko — 50

J. Ihnatowicz mag. farmac. i chemik sądowy.
Fabryka we Lwowie, Filia w Krakowie Sukiennice l. 20. (4 3-?)

Singerstrasse Nr. 15 J. PSERHOFER, Aptekarz
Zum golden. Reichsapfel.

Pigułki krew przeczyszczające, dawniej zwane **pigułkami uniwersalnymi**, zasługują na ostatnią nazwę w pełnym tego słowa znaczeniu, albowiem istotnie nie ma słabości, w którychby te pigułki nie udowodniły w tysiącnych wypadkach swej cudownej skuteczności. W najpocześniejszych wypadkach, gdzie wiele innych medykamentów nadaremnie używano, nastąpiło wskutek użycia tych pigułek w krótkim czasie zupełne uzdrowienie. **Pudełko z 15 pigułkami 21 ct., rulon z 6 pudełek 1 złr. 5 ct. pocztą 1 złr. 10 ct.** (Mniej jak rulon nie wysła się). Wysyłka za zaliczeniem lub za przekazem.

Weszła mnoga ilość listów, w których konsumenci tych pigułek za odzyskanie zdrowia po przebyciu różnorodnych i ciężkich chorób, wyrażają swe dzięki. Każdy, kto tylko raz tych pigułek spróbował, zaleca dalej ten środek. Przynajmniej niektóre z tych pismu dziękczynnych.

Waidhofen a. d. Ybbs, d. 24 listopada 1870.

Publiczne podziękowanie.

Wielmożny Pani! Od roku 1862 cierpięm na hemoroidy i strangury, leczyłem się u lekarzy lecz wszystko nadaremnie, słabość ciągle się pogorszała, tak dalece, że po czasie dostałem gwałtownych bólów żołądka (wskutek zwięzienia się jelit). Nastąpił zupełny brak apetytu, a gdy się tylko wody napilem, doznawałem wzdęcia, ciężkiego k szła i utrudnienia w organach oddechowych tak dalece, że się zaledwie na nogach utrzymać mogłem. Zrobiwszy użytek z pańskich cudownie działających pigułek krew przeczyszczających, wyznać muszę, że się z moich cierpien zupełnie wyleczyłem z tego powodu nie mam dosyć słów wyrażenia panu za pańskie krew przeczyszczające pigułki i inne wzmacniające lekarstwa mego podziękowania i uznania.

Z poważaniem **Jan Oellingner.**

Wielmożny Pani! Szczęśliwym trafem dostałem pańskich krew przeczyszczających pigułek, które u mnie cuda zdziałały. Przez kilka lat cierpięm na bole w głowie i zawrót, jedna z moich przyjaciółek dała mi 10 pigułek, a te mi uadrowiły cudownym sposobem. Z wdzięcznością proszę o przysłanie mi ruloniku. Piszka 13 marca 1881.

Rajsko dnia 22 listopada 1879.

Wielmożny Pani! Od roku 1 26 po przebyciu dwuletniej febrzy, byłem nieprzerwanie chory i niknący. Bole w krzyżach i w bokach, odbijanie, wyniooty, największa ospałość, gorączka z bezsennością, były codziennymi delegliwoskami mego życia. Przez przeciąg 53 lat zasięgałem rady 84 lekarzy, między tymi dwóch profesorów skultetu medycznego we Wiedniu, lecz wszystkie recepty były bezskuteczne, cierpienia się pogorszały, dopiero 23 października b. r. wpadło mi ogłoszenie w ocy o pańskich cudownych pigułkach, które na zamówienie z pańskiej otrzymałem apteki i podług przepisu przez 4 tygodnie używałem. Obecnie pomimo podeszłego wieku mego, licząc 77 lat, odzyskałem siłę i zdrowie najzupełniej tak dalece, jak gdybym się odrodził. Przyjmij pan moja

Amerykańska maść gośćcowa szybko i niezawodnie skutkująca, bezsprzecznie najlepszy środek przeciw wszelkim chorobom gośćcowym i reumatycznym, jako to: słabościom w grzbiecie pacierzowym, rwaniu w członkach, ischias, migrenie, nerwowemu bolu zębów, bolu głowy, strzykaniu w uszach itp. 1 zł. 20 ct.

Anaterynowa woda do ust c. k. uprz. J. G. Poppa, powszechnie znana jako najlepszy środek do konserwowania zębów. Flakon 1 złr. 40 ct.

Esencja do oczu dr. Romershasena na wzmocnienie i utrzymanie wzroku. Oryginalny flakon po 2 zł. 50 ct. i 1 zł. 0 ct.

Chińskie mydło toaletowe najdoskonalsze z pomiędzy mydeł, po użyciu tegoż, skóra staje się jak aksami, i zabrymują bardzo przyjemny zapach. Jest bardzo wydajne i nie usycha. Sztuka 70 centów.

Fiaker-Pulver, powszechnie znany środek domowy przeciw katarowi, chrypcy, kaszłowi kurozowemu itp. Pudełko 35 ct.

Balsam na odmrożenie J. Pserhofera, znany od wielu lat jako najpewniejszy środek przeciw ranom wszelkiego rodzaju pochodzącym z odmrożenia, jakoteż przeciw nader zastarzałym ranom i t. p. Słoik 40 ct.

Esencja życia (Prager Tropfen) przeciw zepsutemu żołądkowi, złemu trawieniu, bolom w spodnich częściach ciała

Wszystkie francuskie spoyfyka utrzymują bądź na składzie, lub dostarczam takowych na żądanie rychło i tanio.

Wysyłki przez pocztę na kwoty niżej 5 złr. tylko za nadpłatą większych zamówieniach także za pobraniem.

Papier z c. k. uprzyw.

Kraków

Świeżość i czystość

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo